

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık

Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğünce Yayınlanı

14 Şubat 2018
ÇARŞAMBA

Sayı : 30332

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

BAŞBAKANLIĞA VEKÂLET ETME İŞLEMİ

T.C.

BAŞBAKANLIK

69471265-305-10747

13 Şubat 2018

CUMHURBAŞKANLIĞI YÜCE KATINA

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak ve görüşmelerde bulunmak üzere; 14 Şubat 2018 tarihinden itibaren Belarus ve Almanya'ya gideceğimden, dönüşüme kadar Başbakanlığa, Başbakan Yardımcısı Bekir BOZDAĞ'ın vekalet etmesini yüksek tasviplerine saygıyla arz ederim.

Binali YILDIRIM

Başbakan

T.C.

CUMHURBAŞKANLIĞI

68244839-140.02-1-66

13 Şubat 2018

BAŞBAKANLIĞA

İlgi : 13/02/2018 tarihli ve 69471265-305-10747 sayılı yazınız.

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak ve görüşmelerde bulunmak üzere, 14 Şubat 2018 tarihinden itibaren Belarus ve Almanya'ya gidecek olan Başbakan Binali YILDIRIM'ın dönüşüne kadar Başbakanlığa, Başbakan Yardımcısı Bekir BOZDAĞ'ın vekalet etmesi uygundur.

Bilgilerini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

BAKANLIKLARA VEKÂLET ETME İŞLEMİ

T.C.

BAŞBAKANLIK

69471265-305-10749

13 Şubat 2018

CUMHURBAŞKANLIĞI YÜCE KATINA

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere; 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Ekonomi Bakanı Nihat ZEYBEKCI'nin dönüşüne kadar Ekonomi Bakanlığına, Maliye Bakanı Naci AĞBAL'ın vekalet etmesini yüksek tasviplerine saygıyla arz ederim.

Binali YILDIRIM

Başbakan

T.C.

CUMHURBAŞKANLIĞI

68244839-140.03-39-67

13 Şubat 2018

BAŞBAKANLIĞA

İlgi : 13/02/2018 tarihli ve 69471265-305-10749 sayılı yazınız.

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere; 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Ekonomi Bakanı Nihat ZEYBEKCI'nin dönüşüne kadar Ekonomi Bakanlığına, Maliye Bakanı Naci AĞBAL'ın vekalet etmesi uygundur.

Bilgilerini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

T.C.**BAŞBAKANLIK**

13 Şubat 2018

69471265-305-11016

CUMHURBAŞKANLIĞI YÜCE KATINA

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere; 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın BAK'ın dönüşüne kadar Gençlik ve Spor Bakanlığına, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk ÖZLÜ'nün vekalet etmesini yüksek tasviplerine saygıyla arz ederim.

Binali YILDIRIM

Başbakan

T.C.**CUMHURBAŞKANLIĞI**

13 Şubat 2018

68244839-140.03-43-71

BAŞBAKANLIĞA

İlgi : 13/02/2018 tarihli ve 69471265-305-11016 sayılı yazınız.

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere; 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın BAK'ın dönüşüne kadar Gençlik ve Spor Bakanlığına, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk ÖZLÜ'nün vekalet etmesi uygundur.

Bilgilerini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN**CUMHURBAŞKANI**

T.C.

BAŞBAKANLIK

13 Şubat 2018

69471265-305-10752

CUMHURBAŞKANLIĞI YÜCE KATINA

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere, 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU'nun dönüşüne kadar Orman ve Su İşleri Bakanlığına, Kültür ve Turizm Bakanı Numan KURTULMUŞ'un vekalet etmesini yüksek tasviplerine saygıyla arz ederim.

Binali YILDIRIM

Başbakan

T.C.

CUMHURBAŞKANLIĞI

13 Şubat 2018

68244839-140.03-40-68

BAŞBAKANLIĞA

İlgi : 13/02/2018 tarihli ve 69471265-305-10752 sayılı yazınız.

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere, 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU'nun dönüşüne kadar Orman ve Su İşleri Bakanlığına, Kültür ve Turizm Bakanı Numan KURTULMUŞ'un vekâlet etmesi uygundur.

Bilgilerini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

T.C.**BAŞBAKANLIK**

13 Şubat 2018

69471265-305-10756

CUMHURBAŞKANLIĞI YÜCE KATINA

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere; 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet ARSLAN'ın dönüşüne kadar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Jülide SARİEROĞLU'nun vekalet etmesini yüksek tasviplerine saygıyla arz ederim.

Binali YILDIRIM

Başbakan

T.C.**CUMHURBAŞKANLIĞI**

13 Şubat 2018

68244839-140.03-41-69

BAŞBAKANLIĞA

İlgi : 13/02/2018 tarihli ve 69471265-305-10756 sayılı yazınız.

Türkiye-Belarus İş Forumuna katılmak üzere; 14 Şubat 2018 tarihinde Belarus'a gidecek olan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet ARSLAN'ın dönüşüne kadar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Jülide SARİEROĞLU'nun vekalet etmesi uygundur.

Bilgilerini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN**CUMHURBAŞKANI**

YÖNETMELİKLER

Çevre ve Şehircilik Bakanlığında:

SU KİRLİLİĞİ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin 16 ncı, 17 nci, 18 inci, 19 uncu ve 20 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığında:

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARI YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 8/8/2017 tarihli ve 30148 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Çıkışa yönelik mağazalarla sınırlı olarak, bu yerdeki tek işletmeci ile işletme sözleşmesi bulunan ve 6 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan firmalara alkollü içki, tütün ve tütün mamulleri dışında eşya satışı yapmak üzere mağaza açma izni verilebilir.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Mağaza veya depo açma izni almak üzere başvuracak tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün, affa uğramış olsalar dahi devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, uluslararası suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini ak-lama suçlarından mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suç-larından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa, mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Ka-çakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Ka-nununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluk-larla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna ve 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlardan kesinleşmiş ceza veya mahkûmiyet kararı bulunmaması şarttır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin dokuzuncu fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“a) Yönetim Kurulu üyeleri, şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişiler ile limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün, başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içinde alınmış adli sicil belgeleri,”

“Mağaza işletmecisi firma ile hudut kapısı işletmecisi arasındaki kira sözleşmesinin 5 yıldan uzun olması durumunda gümrüksüz satış mağazası/deposu izin belgesi geçerlik süresi için söz konusu kira sözleşmesi süresi dikkate alınır.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri ülkeye girişlerinde, yolcu girişi yapılan hudut kapılarındaki mağazalardan 1 karton sigara, en fazla 1 litrelik 1 adet alkollü içki, en fazla 120 ml’lik 1 adet parfüm ve 1 adet kozmetik ürün ile en fazla 1 kilogram çikolata veya şekerden mamul yiyecek satın alabilirler.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Mağazalarda satılan eşyanın tanıtımında kullanılan ve alıcıya bedelsiz olarak sunulan eşantyonlar ile eşyanın konulduğu ambalaj malzemelerine, satışa sunulan eşyaya uygulanan işlemler uygulanmaz.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Mağaza veya deponun faaliyeti ile ilgili olarak firma ortakları veya yönetim kurulu üyelerinden herhangi biri hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda sayılan suçlardan veya bu faaliyetlerle bağlantılı diğer kanunlarda yer alan suçlardan verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi halinde mağazanın veya deponun açma ve işletme izni iptal edilir.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Faaliyetteki mağaza ve depolar

GEÇİCİ MADDE 8 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyetleri devam eden gümrüksüz satış mağazaları ve depoları için 7 nci maddenin dokuzuncu fıkrasında belirtilen 5 yıllık süre bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte başlar.”

“Stoklarda bulunan eşantyonlar

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Mağazalarda satılan eşya ile birlikte müşterilere bedelsiz olarak verilen eşantyonlara ilişkin olarak 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirlenen 10 ml’lik sınır, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce firmaların stoklarında bulunan azami 20 ml’lik eşantyonlar için de uygulanır.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin Ek-8’i ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 9 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete’nin	
Tarihi	Sayısı
8/8/2017	30148

Millî Eğitim Bakanlığında:**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM KURUMLARI
YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 7/9/2013 tarihli ve 28758 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“ğğ) Merkezi sınav: Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, proje uygulayan eğitim kurumları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına öğrenci yerleştirme amacıyla Bakanlıkça yapılan sınavı,

hh) Merkezi sınav puanı: Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, proje uygulayan eğitim kurumları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına öğrenci yerleştirmede kullanılan Bakanlıkça yapılan sınav puanını,

ıı) Merkezi sınav puanıyla öğrenci alan okul: Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, proje uygulayan eğitim kurumları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarını,

ii) Ortaokul başarı puanı (OBP): Ortaokulun 6, 7 ve 8. sınıf seviyesinde alınan yılsonu başarı puanlarının aritmetik ortalamasını,

jj) Ortaöğretim kayıt alanı: Eğitimde süreklilik ve coğrafi bütünlük esasına dayalı olarak öğrenci sayısı, okul türü, kontenjan ve donanımları göz önünde bulundurularak il/ilçe millî eğitim müdürlüğünce ortaokul ve liselerin birbirleri ile eşleştirildiği ve tercihe bağlı olarak kayıt yapılabilecek farklı ortaöğretim kurumlarından oluşturulan alanı,

kk) Proje uygulayan eğitim kurumu: 1/9/2016 tarihli ve 29818 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Program ve Proje Uygulayan Eğitim Kurumları Yönetmeliği kapsamında Bakanlıkça belirlenen okulu,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Ortaöğretim kurumlarında, destekleme ve yetiştirme kursları açılabilir. Bu kurslarla ilgili usul ve esaslar, Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “ortaöğretime yerleştirmeye esas puanla” ibaresi “merkezi sınav puanı ile” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 20** – (1) Ortaokulu veya imam hatip ortaokulunu bitiren öğrenciler bilgi, beceri ve yetenekleri doğrultusunda;

a) Merkezi sınav puanıyla,

b) Ortaöğretim kayıt alanı içindeki okullara tercihe bağlı olarak,

c) Ortaöğretim kayıt alanı dışındaki pansiyonlu okullara tercihe bağlı olarak,

ç) Merkezi sınav ile birlikte yetenek sınavı puanıyla,

d) Yetenek sınav puanıyla,

ortaöğretim kurumlarına geçiş yaparlar.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen yerleştirme ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanan yönerge ve/veya kılavuz, (d) bendi ise genelge ile belirlenir.

(3) Ortaöğretime geçiş sistemine bağlı olarak yapılan yerleştirme ve kayıt işlemleri;

a) Merkezi sınav puanı ile öğrenci alan okulların açık kontenjanlarına, puan üstünlüğüne göre,

b) Ortaöğretim kayıt alanı içindeki okulların açık kontenjanlarına, tercihe bağlı olarak,

c) Pansiyonlu okullarda belirlenen pansiyon kontenjanı kadar, il içinde uzaktan yakına ilkesi gözetilerek tercihe göre,

ç) Merkezi sınav ile birlikte yetenek sınavı ile öğrenci alan okulların açık kontenjanlarına, puan üstünlüğüne göre,

d) Güzel sanatlar liseleri, spor liseleri ile klasik sanatlar ve musiki, görsel sanatlar ve spor programı/projesi uygulayan Anadolu imam hatip liselerine yetenek sınav puanı ve OBP kullanılarak puan üstünlüğüne göre,

yapılır.

(4) Özel ortaöğretim okullarına geçişler, 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin ilgili hükümleri doğrultusunda yapılır.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmış; ikinci fıkrasının mülga (a) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş; aynı fıkranın (b), (f) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; aynı fıkranın (ç) bendine “eşit sayıda olacak şekilde” ibaresinden sonra gelmek üzere “ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan” ibaresi eklenmiş; (g) bendinde yer alan “bakım tedbiri kararı verilen” ibaresi “bakım tedbiri kararı verilenlere birden fazla nakil,” olarak değiştirilmiş ve aynı bende “bir defaya mahsus olmak üzere,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan okullara; merkezi sınav puanıyla öğrenci alan okullardan gelen öğrencileri ise” ibaresi eklenmiştir.

“a) Komisyon; nakil ve yerleştirmeleri, ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan okullara dengeli bir şekilde yapar. Ancak, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretime Geçiş Yönergesi ve/veya Kılavuzu hükümleri çerçevesinde ortaöğretim kayıt alanı içindeki okullara yerleşemeyen öğrencileri, aynı merkez ilçe/ilçedeki diğer ortaöğretim kayıt alanlarındaki boş kontenjanı bulunan okullara tercihe ve OBP üstünlüğüne bağlı olarak yerleştirir.”

“b) Yurtdışından gelen ve denkliği yapılan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan okullara kontenjanları da dikkate alarak dengeli bir şekilde yerleştirme ve nakil işlemlerini yürütür.”

“f) Önceki yıllarda 8 inci sınıfı bitiren, herhangi bir ortaöğretim kurumunda kaydı bulunmayan ve kayıt şartlarını taşıyan öğrencilerin ortaöğretim kayıt alanı içindeki okullara tercihe ve OBP üstünlüğüne bağlı olarak kayıtları yapılır.”

“ı) Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 55 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki öğrencilerin; ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan okullara kontenjanı da dikkate alarak dengeli bir şekilde yerleştirme ve nakil işlemlerini yapar.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “kontenjanla tercih ve yerleştirmeye” ibaresi “kontenjan ile tercih, yerleştirme ve kayıt işlemlerine” olarak, aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “ve yerleştirmeye esas puan” ibaresi “ile OBP” olarak değiştirilmiştir.

“b) Hazırlık sınıfı ve 9 uncu sınıflara her yıl alınacak öğrenci ve oluşturulacak şube sayısı, okulun fiziki imkân ve donanımı dikkate alınarak komisyon tarafından tutanakla tespit edilir. Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, spor liseleri, güzel sanatlar liseleri, proje uygulayan eğitim kurumları ile Anadolu teknik programlarında bir şubeye alınacak öğrenci sayısı 30’dur. Anadolu liselerinde, Anadolu imam hatip liselerinde, mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu meslek programlarında, çok programlı Anadolu liselerinde, mesleki ve teknik eğitim merkezlerinde ve mesleki eğitim merkezlerinde ise bir şubeye alınacak öğrenci sayısının 34 olması esastır. Ancak öğrenci kayıt alanındaki öğrenci sayısının yoğunluğu ve zorunlu hâllerde okulun fiziki şartları da dikkate alınarak bu sayı 40’a kadar artırılabilir.

c) Spor liselerinde 9 uncu sınıfa her yıl alınacak öğrenci sayısı 5 şube, güzel sanatlar liselerinde ise her bir alana alınacak öğrenci sayısı 2’şer şube olması esastır.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 27 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Yurtdışında 8 inci sınıfı bitiren öğrenciler ile ortaöğretim kurumlarında asgari bir eğitim ve öğretim yılı öğrenim gören öğrencilerin kayıt ve nakilleri; denklik belgelerine göre program uyumu dikkate alınarak ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan okullara dengeli bir şekilde yerleştirme ve nakil işlemleri, öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonu tarafından yapılır. Bu öğrencilerin nakli yapılan okuldan bir başka okula naklinde de bu fıkra hükümleri uygulanır.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Anadolu teknik programlarına merkezi sınav puanıyla, tercihleri doğrultusunda, doğrudan alana öğrenci yerleştirilir. Merkezi sınav puanıyla öğrenci alan diğer ortaöğretim kurumlarından 9 uncu sınıfı doğrudan geçen öğrenciler, geçiş yapmak istediği Anadolu teknik programının kontenjanı bulunan alanlarına başvurabilir. Başvuru ve yerleştirme işlemleri, Bakanlıkça belirlenen esaslar ve kayıt takvimi çerçevesinde e-Okul sistemi üzerinden merkezi sınav puanı üstünlüğüne göre yapılır.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 31 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; beşinci fıkrasına “belgelendirmeleri şartıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “Anadolu meslek programlarında” ibaresi eklenmiştir.

“(1) Anadolu teknik programlarına merkezi sınav puanıyla tercihleri doğrultusunda doğrudan alana öğrenci yerleştirilir. Anadolu meslek programlarında alan seçimi ise 9 uncu sınıfın sonunda yapılır. Anadolu teknik ve Anadolu meslek programlarında dala yerleştirme işlemi 10 uncu sınıfın sonunda e-Okul sistemi üzerinden yapılır.

(2) Alan ve dala yerleştirme;

a) Anadolu meslek programlarında alana yerleştirme puanı, öğrencilerin ortaokul başarı puanlarının %40’ı ile 9 uncu sınıf yılsonu başarı puanının %60’ı toplanarak belirlenir. Yerleştirme işlemi, tercih ve puan üstünlüğü dikkate alınarak e-Okul sistemi üzerinden yapılır.

b) Dala yerleştirme işlemleri 10 uncu sınıfın sonunda öğrencinin alan ortak eğitimindeki yetenek ve başarıları, sektörün ihtiyacı, öğrenci ve velilerin talepleri ve grup oluşturma sayıları dikkate alınarak ilgili okul müdürlüğüne yapılır. Tercihlerin belli dallarda yoğunlaşması hâlinde 10 uncu sınıf yılsonu başarı puanı yüksek olanlara öncelik verilir.

(3) Anadolu teknik ve Anadolu meslek programlarında, sınıf tekrar edenler dâhil, bir alanda eğitime başlanabilmesi için en az 10, bir dalda eğitime başlanabilmesi için en az 8 öğrencinin kayıtlı olması gerekir. Ancak öğrenci sayısının çeşitli nedenlerle azalması hâlinde alan ve dal eğitimine devam edilir.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 37 – (1) Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, proje uygulayan eğitim kurumları ile Anadolu teknik programlarına nakil ve geçişler;

a) Okul türlerinin her birinin kendi arasında her sınıf seviyesinde,

b) Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri ile proje uygulayan eğitim kurumu olan Anadolu liselerinden Anadolu liselerine her sınıf seviyesinde,

c) Proje uygulayan eğitim kurumu olan imam hatip liseleri ile Anadolu teknik programlarından aynı türden okullara her sınıf seviyesinde,

ç) Okul türleri arasında boş kontenjan ve merkezi sınav puan üstünlüğüne göre 10 uncu sınıf sonuna kadar,

d) Sınavsız öğrenci alan okullardan bu okullara; kontenjan ve merkezi sınav puan üstünlüğüne göre 9 uncu sınıf sonuna kadar,

e) Anadolu teknik programlarında alan/dal bulunmak kaydıyla kendi arasında her sınıf seviyesinde, merkezi sınav puanı ile öğrenci alan okullardan Anadolu teknik programlarına 10 uncu sınıfın birinci dönem sonuna kadar, Anadolu teknik programında aynı alanda olmak kaydıyla 11 inci sınıfın birinci dönemi sonuna kadar dal değiştirerek,

f) Merkezi sınav puanıyla öğrenci alan okullardan Anadolu teknik programlarına 10 uncu sınıfın sonunda nakil ve geçiş yapan öğrenciler ile alan değişikliği yaparak nakil ve geçiş yapan öğrenciler alan ortak derslerinden telafi eğitimine alınarak,

bu Yönetmelikte belirtilen süre içerisinde yapılır.

(2) Ortaöğretim kayıt alanındaki okullar arasında nakil ve geçişler;

a) Okul türlerinin her birinin kendi arasında her sınıf seviyesinde,

b) Okul türleri arasında 10 uncu sınıf sonuna kadar,

c) Mesleki ve teknik ortaöğretim programları arasında, alan/dal bulunmak kaydıyla her sınıf seviyesinde sürekli; alan/dal bulunmaması hâlinde, alan değiştirerek 10 uncu sınıfın birinci dönemi sonuna kadar, aynı alanda dal değiştirerek 11 inci sınıfın birinci dönemi sonuna kadar,

ç) Anadolu ve Anadolu İmam Hatip liselerinden mesleki ve teknik Anadolu liseleri, mesleki ve teknik eğitim merkezleri ile çok programlı Anadolu liselerine; 9 uncu sınıfta sürekli, 10 uncu sınıfta ise birinci dönem sonuna kadar, 10 uncu sınıf sonunda ise uygulamalı meslek derslerinden yaz tatili süresince yapılacak telafi eğitimine bağlı olarak,

d) Mesleki ve teknik Anadolu liseleri, mesleki ve teknik eğitim merkezleri ile çok programlı Anadolu liseleri bünyesindeki program/alan/dallar arasında geçiş iş ve işlemleri bu fıkra kapsamında değerlendirilerek,

e) Mesleki eğitim merkezlerinden Anadolu meslek programlarına 9 uncu sınıfın birinci dönemi sonuna kadar,

bu Yönetmelikte belirtilen süre içerisinde yapılır.

(3) Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin nakilleri; alan/dal bulunması ve naklen gidilmek istenilen yerleşim biriminde bir işletme ile sözleşme imzalamak kaydıyla zamana bakılmaksızın yapılır. Mesleki eğitim merkezlerinde 9 uncu sınıfın birinci dönemi sonuna kadar alan, 10 uncu sınıfın birinci dönemi sonuna kadar aynı alan içinde dal değişikliği yapılabilir. Mesleki eğitim merkezlerine, okul türüne bakılmaksızın her sınıf seviyesinde nakil ve geçiş yapılabilir. Ancak bunlardan daha önce mesleki ve teknik eğitim almamış olanlar ile farklı bir alanda mesleki eğitim almak isteyenlerin alan seçimi için 10 uncu sınıfın ikinci döneminin başlangıcına kadar nakil ve geçiş yapmış olması gerekir. Daha önce mesleki eğitim almamış olup ikinci dönemin başlangıcından sonra nakil ve geçiş yapmak isteyenlerin mesleki eğitime hazırlık amacıyla yalnız işletmede mesleki eğitim almak üzere kayıtları yapılır, ancak ilgili ders yılı itibarıyla bunlara yılsonu puanı verilmez. Mesleki eğitim merkezlerine, diğer okul türlerinin 11 inci ve 12 nci sınıflarından nakil gelmek isteyenlerin 10 uncu sınıfa nakilleri kabul edilir.

(4) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının yetenek, mülakat, mülakat ve beden yeterliliği sınavıyla öğrenci alınan alanlarına, diğer alan ve ortaöğretim kurumlarından nakil ve geçiş yapılmaz.

(5) Bu okullara, akşam liselerinden nakil ve geçiş yapılmaz.

(6) Özel ortaöğretim kurumlarından resmî ortaöğretim kurumlarına nakil ve geçişler program uyumuna ve okulların nakil şartlarına göre yapılır. Özel temel lise öğrencilerinin ortaöğretim kurumlarına nakil ve geçişleri ise Talim ve Terbiye Kurulunun ilgili kararlarına göre gerçekleştirilir. Resmî ortaöğretim kurumlarından özel ortaöğretim kurumlarına geçişler ile özel ortaöğretim kurumlarının kendi aralarındaki nakillerde ise Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(7) Uluslararası Bakalorya (IB) Programı uygulayan okullara, diğer okullardan nakil ve geçiş yapacak öğrenciler kontenjan dışı değerlendirilir.

(8) Ortaöğretim kurumlarından, Araştırma-Geliştirme, Eğitim ve Uygulama Merkezi Anadolu Lisesine mülakat sınavıyla öğrenci geçişi yapılır. Bu öğrencilerden önceki okuluna dönmek isteyenler için kontenjan şartı aranmaz. Yapılacak mülakat sınavı ile bu okulun işleyişine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça düzenlenir.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 38 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; dördüncü fıkrasına “a) Nakil” ibaresinden önce gelmek üzere “Nakil ve geçiş işlemleri;” ibaresi, aynı fıkranın (a) bendine “dönem bitiminin öncesindeki üç hafta” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile e-Okul sisteminde dönem ve sınıf atlatma süresi” ibaresi, “dilekçe ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya e-Devlet üzerinden” ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde, yedinci fıkrasında yer alan “yerleştirmeye esas puan” ibaresi “OBP” olarak ve dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler, 37 nci madde hükümleri çerçevesinde;

a) Merkezi sınavla öğrenci alan okulların açık kontenjanlarına merkezi sınav puan üstünlüğüne göre yapılır.

b) Ortaöğretim kayıt alanı içindeki okullara tercihe bağlı olarak yapılır.

c) 23 üncü maddenin ikinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki öğrencilerin nakil ve geçiş işlemleri, bu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre okulların kontenjan durumları dikkate alınarak dengeli bir şekilde yapılır.

(2) Sınıf bazındaki açık kontenjanlar her bir şube için fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, proje uygulayan eğitim kurumları ile Anadolu teknik programlarında 30, diğer okullarda ise 34 öğrenci olması esastır. Ancak sınıf tekrar edenler, yargı kararına bağlı gelenler ile öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonunca yerleştirilen ve nakilleri yapılan öğrenciler de dâhil olmak üzere şube öğrenci kontenjanının; fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, proje uygulayan eğitim kurumları ile Anadolu teknik programlarında 34’ü, diğer okul türlerinde ise 40’ı, ancak kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan iki bireyin bulunduğu sınıflarda 30, bir bireyin bulunduğu sınıflarda ise 35’i geçmemesi esastır.”

“b) Ortaöğretime geçiş sistemine bağlı olarak yapılan yerleştirmeye esas nakil işlemleri, merkezi sınav puanıyla öğrenci alan okullara merkezi sınav puan üstünlüğü dikkate alınarak okulların açık kontenjanlarına göre, ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan okullara Bakanlıkça hazırlanan yönerge ve/veya kılavuz hükümleri doğrultusunda yürütülür.

c) Hazırlık sınıfları ile 9 uncu sınıflardaki olağan nakil işlemleri, Bakanlıkça hazırlanan yönerge ve/veya kılavuz hükümlerine ve takvimine göre yerleştirme ve yerleştirmeye esas nakil işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır.”

“(9) Bu madde kapsamında yapılan nakil ve geçişlerde;

a) Merkezi sınavla öğrenci alan okullarda merkezi sınav puanının eşitliği hâlinde yaşı küçük olana,

b) Diğer okullarda başvurunun kontenjandan fazla olması durumunda 9 uncu sınıflarda sırasıyla; OBP, 8 inci, 7 nci ve 6 ncı sınıf yılsonu başarı puanı yüksek olana, eşitliğin bozulmaması hâlinde yaşı küçük olana; 10 uncu, 11 inci ve 12 nci sınıflarda ise sırasıyla bir önceki sınıfın yılsonu başarı puanı yüksek olana, eşitlik yine bozulmaz ise yaşı küçük olana, öncelik verilir.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “aralık ve mayıs ayları” ibaresi “dönem bitiminin öncesindeki üç hafta ile e-Okul sisteminde dönem ve sınıf atlatma süresi” olarak, “yerleştirmeye esas puanı” ibaresi “OBP” olarak değiştirilmiştir; “dilekçe ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya e-Devlet üzerinden” ibaresi ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Eşitlik hâlinde yaşı küçük olan öğrenciye öncelik verilir.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “varsa Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi kapsamındaki yerleştirmeye esas puanla, yoksa” ibaresi “ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak,” olarak, “mesleki ve teknik Anadolu liseleri” ibaresi “mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu meslek programları,” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Ortaöğretim kurumlarına yerleştirme, nakil ve geçişler

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan yerleştirme, nakil ve geçişlere ilişkin hükümler, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılından itibaren ortaokul ile imam hatip ortaokullarının 8 inci sınıfını tamamlayıp ortaöğretim kurumlarına yerleşen öğrencileri kapsar.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ortaöğretim kurumlarında öğrenimlerine devam eden öğrencilerin nakil ve geçişleri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.”

Yürürlük

MADDE 16 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin Tarihi			Sayısı
7/9/2013			28758
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin Tarihi			Sayısı
1-	19/2/2014		28918
2-	21/6/2014		29037
3-	13/9/2014		29118
4-	1/7/2015		29403
5-	28/10/2016		29871
6-	26/3/2017		30019
7-	16/9/2017		30182

İzmir Demokrasi Üniversitesinden:**İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ SÜREKLİ EĞİTİM UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, İzmir Demokrasi Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarına, faaliyet alanlarına, yönetim organlarına, yönetim organlarının görevlerine ve çalışma şekline ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, İzmir Demokrasi Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarına, faaliyet alanlarına, yönetim organlarına, yönetim organlarının görevlerine ve çalışma şekline ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendi ile 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Danışma Kurulu: Merkezin Danışma Kurulunu,
  - b) Merkez (İDÜSEM): İzmir Demokrasi Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezini,
  - c) Müdür: Merkezin Müdürünü,
  - ç) Rektör: İzmir Demokrasi Üniversitesi Rektörünü,
  - d) Senato: İzmir Demokrasi Üniversitesi Senatosunu,
  - e) Üniversite: İzmir Demokrasi Üniversitesini,
  - f) Yönetim Kurulu: Merkezin Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Merkezin Amaçları ve Faaliyet Alanları****Merkezin amaçları**

MADDE 5 – (1) Merkezin amaçları şunlardır:

- a) Üniversitenin eğitim, öğretim ve araştırmalar yaptığı tüm alanlarda, ön lisans, lisans ve lisansüstü programlar dışında toplumun her kesimine ihtiyaç duydukları alanlarda yeni bilgi ve beceriler kazandırmak için her türlü eğitim-öğretim programı, kurs ve seminerler vermek,
- b) Üniversite adına sertifika vermek, kongre, konferans ve çalıştaylar düzenlemek ve bu faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamak,
- c) Üniversitenin ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliğinin gelişmesine katkıda bulunmak.

Merkezin faaliyet alanları**MADDE 6 – (1)** Merkezin faaliyet alanları şunlardır:

- a) Toplumun her kesiminin yaşam boyu öğrenim sürecinde yer alması için Üniversitenin bilimsel bilgi birikimini bireylerin yararına sunmak ve bu süreçleri geliştirmek,
- b) Kamu kurumları, özel sektör ve uluslararası kuruluş ve kişilere ihtiyaç duydukları her türlü alanda, ulusal ve uluslararası düzeyde, eğitim programları, kurslar, seminerler, konferanslar planlamak, konuya özel paket programlar düzenlemek ve sertifika vermek,
- c) Rektörlüğe bağlı fakülte, birim ya da bölümlerce, Üniversite bünyesinde yürütülen diploma programları hariç her türlü eğitim etkinliğinin koordinasyonunu sağlamak,
- ç) Merkezin faaliyet alanıyla ilgili ulusal ve uluslararası her türlü eserin süreli-süresiz basım yayını ve satışını yapmak,
- d) Üniversite bünyesinde yer alan bölümlere ve programlara destek olacak alanlarda yapılacak sertifika programları ile öğrencilere disiplinler arası beceriler kazandırmak,
- e) Tüm eğitim, sertifika programlarını örgün, elektronik, karma yöntemlerle vermek ya da verdirmek,
- f) Ulusal ve uluslararası proje hazırlamak veya hazırlatmak ve projeye ait planlama, yürütme ve koordinasyon süreçlerini yönetmek,
- g) Toplumun her kesimine ihtiyaç duyulan alanlarla ilgili araştırma yapmak ve raporlarını hazırlamak veya hazırlatmak,
- ğ) Üniversitenin tüm alanları ile ilgili danışmanlık hizmeti vermek ya da almak,
- h) Yurt içi veya yurt dışı üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, eğitim kuruluşları, belgelendirme kuruluşları ve danışmanlık firmaları ile iş birliği yapmak,
- ı) Kamu kuruluşlarının açacağı eğitim ve sertifika programlarına Üniversite adına akreditasyon başvurusunda bulunmak, konuyla ilgili eğitim, sınav, belgelendirme süreçlerini yürütmek,
- i) Faaliyet alanlarıyla ilgili tüm taraflarla görüşme yapmak, ihalelere katılmak, sözleşmeler yapmak,
- j) Ulusal ve uluslararası personel belgelendirme ve sertifikasyon eğitimlerini her türlü yöntemle düzenlemek, sınav yapmak, belge, başarı sertifikası ve katılım belgesi vermek,
- k) Akreditasyon ve yeterlik veren kurumlar tarafından belirlenen esaslarla uyumlu olarak ulusal ve uluslararası personel belgelendirme sertifikasyonu eğitimleri düzenlemek, bu eğitimlerle ilgili sınavlar yapmak, belge, sertifika ve katılım belgesi vermek,
- l) Ulusal düzeyde meslek standartları geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak,
- m) Meslek içi eğitim, kurumlara eğitim, önceden programlanmış seminerler, sözleşmeli seminerler, çeşitli kesimlere konferanslar ve eğitim fuarları düzenlemek, bu tip etkinliklerin altyapı çalışmalarıyla ilgili malzeme, araç-gereç temini ve koordinasyonunu gerçekleştirmek,
- n) Sürekli eğitim kapsamında Rektörlük tarafından önerilen veya Yönetim Kurulunca kararlaştırılan diğer faaliyetleri gerçekleştirmek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Merkezin Yönetim Organları ve Görevleri****Merkezin yönetim organları**

MADDE 7 – (1) Merkezin yönetim organları şunlardır:

- a) Müdür,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Danışma Kurulu.

Müdür

MADDE 8 – (1) Müdür, Merkezin çalışma alanıyla ilgili konularda görev yapan Üniversitenin tam zamanlı öğretim üyeleri arasından Rektör tarafından üç yıl için görevlendirilir. Görev süresi sona eren Müdür yeniden görevlendirilebilir. Müdürün altı aydan fazla görevinin başında bulunmaması durumunda görevi sona erer.

(2) Müdür, çalışmalarında kendisine yardımcı olmak üzere öğretim üyeleri arasından iki kişiyi müdür yardımcısı olarak görevlendirmek üzere Rektörün onayına sunar. Müdür yardımcılarının da görev süresi üç yıldır. Müdürün görevi başında bulunmadığı zamanlarda yerine yardımcılarının birisi vekâlet eder. Müdürün görev süresi bittiğinde veya görevinden ayrıldığında, yardımcılarının da görevi sona erer.

Müdürün görevleri

MADDE 9 – (1) Müdürün görevleri şunlardır:

- a) Merkezi temsil etmek,
- b) Yönetim Kuruluna başkanlık etmek,
- c) Merkezin amaçlarına yönelik faaliyetleri yönetmek,
- ç) Yönetim Kurulunun gündemini oluşturmak ve alınan kararları yönetmek,
- d) Uygulanan programlara ve faaliyetlere ilişkin koordinasyonu sağlamak,
- e) Merkezin yıllık faaliyet raporunu ve bir sonraki yıla ait çalışma programını düzenlemek ve Yönetim Kurulunun görüşünü aldıktan sonra Rektörün onayına sunmak,
- f) Merkezin amaçlarına uygun yeni birimler kurmak,
- g) Merkezin faaliyet alanlarıyla ilgili tüm taraflarla görüşme yapmak, ihalelere katılmak ve sözleşmeler yapmak,
- ğ) Merkezin faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli olan yürütücü, denetçi, koordinatör, sınav komisyonu ve diğer komisyonları görevlendirmek.

Yönetim Kurulu

MADDE 10 – (1) Yönetim Kurulu, Müdür, iki müdür yardımcısı ile Üniversite öğretim üyeleri arasından Rektör tarafından görevlendirilen iki üye olmak üzere toplam beş kişiden oluşur. Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi dolan üyeler yeniden görevlendirilebilir. Süresi bitmeden ayrılan üyelerin yerine, aynı usulle yenileri görevlendirilir.

(2) Yönetim Kurulu, Müdürün daveti üzerine her ay olağan, gerekli hallerde olağanüstü toplanır. Yönetim Kurulu, üyelerin salt çoğunluğuyla toplanır ve kararlar toplantıya katılanların oy çokluğuyla alınır.

Yönetim Kurulunun görevleri**MADDE 11** – (1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Merkezin faaliyetleriyle ilgili eğitim programlarının hazırlanması ve planlanması, katılım koşullarının belirlenmesi, eğitim verecek birimlerle gerekli koordinasyonun sağlanması konularında kararlar almak,

b) Müdürün daveti üzerine her ay olağan, gerekli hallerde olağanüstü toplanarak Merkezin faaliyetlerini gözden geçirmek ve ilgili konularda karar almak,

c) Faaliyet raporunun düzenlenmesine ilişkin esasları tespit etmek ve sunulan raporu değerlendirmek,

ç) Bir sonraki döneme ait çalışma programının düzenlenmesine ilişkin esasları tespit etmek ve sunulan raporu değerlendirmek,

d) Müdür ile birlikte Merkez bütçesini hazırlamak.

Danışma Kurulu

MADDE 12 – (1) Danışma Kurulu, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Rektör tarafından iki yıl için görevlendirilen Üniversitenin örgün ön lisans, lisans ve lisansüstü öğretim programlarında görevli öğretim üyelerinden üç kişi ve Üniversite dışından Rektör tarafından davet edilen beş kişiden oluşur. Süresi dolan üyeler yeniden görevlendirilebilir. Süreleri dolmadan ayrılan üyelerin yerine, kalan süreyi doldurmak üzere yenileri görevlendirilir. Danışma Kurulu Müdürün başkanlığında toplanır.

(2) Danışma Kurulu, Merkezin faaliyetleriyle ilgili olarak değerlendirmede bulunan ve istişari nitelikte görüş bildiren bir kuruldur.

Danışma Kurulunun görevleri

MADDE 13 – (1) Danışma Kurulu, Müdürün daveti üzerine olağan olarak yılda en az bir kere ve gerekli hallerde toplanır. Merkezin faaliyetlerini gözden geçirerek gerekli önerilerde bulunur. Danışma Kurulu toplantısı için salt çoğunluk aranmaz. Kararlar katılanların salt çoğunluğuyla alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Çeşitli ve Son Hükümler****Personel ihtiyacı**

MADDE 14 – (1) Merkezin akademik, teknik ve idari personel ihtiyacı 2547 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca, Müdürün önerisi üzerine Rektör tarafından görevlendirilecek personel tarafından karşılanır.

Harcama yetkilisi

MADDE 15 – (1) Merkezin harcama yetkilisi Rektördür. Rektör bu yetkisini Müdüre devredebilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato ve Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İzmir Demokrasi Üniversitesi Rektörü yürütür.

ANA STATÜLER

Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünden:

TÜRKİYE ELEKTRİK DAĞITIM AŞ ANA STATÜSÜ

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Ana Statünün amacı; Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)'nin çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Ana Statü; Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)'nin hukuki bünye, amaç ve faaliyet konuları, organları, teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştirakleri ile bunlar arasındaki ilişkileri, mali hükümleri ve ilgili diğer hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Ana Statü, 08.06.1984 tarih ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 22.01.1990 tarih ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye dayanılarak çıkarılan, 12.08.1993 tarih 93/4789 sayılı Kararname'nin eki Bakanlar Kurulu Kararı ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Ana Statüde geçen;

- a) Bağlı ortaklık: Sermayesinin yüzde ellisinden fazlası Teşekküle ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketleri,
- b) Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
- c) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- ç) Bölge Müdürlüğü: TEDAŞ Genel Müdürlüğüne bağlı olarak dağıtım şirketleri görev bölgelerinde faaliyet gösteren ve ayrı bir tüzel kişiliği bulunmayan birimi,
- d) Dağıtım: Elektrik enerjisinin 36kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,
- e) Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- f) Elektrik Piyasası Kanunu: 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu,
- g) EÜAŞ: Elektrik Üretim Anonim Şirketini,
- ğ) İktisadi Devlet Teşekkülü: Sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere 233 sayılı KHK'ya göre kurulan Kamu İktisadi Teşebbüsünü,
- h) İşletme: Müesseselerin ve Bağlı Ortaklıkların mal ve hizmet üreten fabrika ve diğer birimlerini,
- ı) İştirak: Teşekkülün veya Bağlı Ortaklıklarının, sermayelerinin en az yüzde on beşine, en çok yüzde ellisine sahip buldukları anonim şirketleri,

i) KHK: Kanun Hükmünde Kararnameyi,

j) Müessese: Sermayesinin tamamı Teşekküle ait olup, ona bağlı işletme veya işletmeler topluluğunu,

k) TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini,

l) TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

m) Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi veya dağıtımını işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,

n) Teşekkül: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini (TEDAŞ),

o) TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,

ö) Tüzel kişi: Elektrik üretimi, iletimi, dağıtımını, toptan satışı, perakende satışı, ithalatı, ihracatı veya ticareti ile iştigal etmek üzere kurulmuş ya da kurulacak olan kamu ya da özel hukuk tüzel kişilerini,

p) YPK: Yüksek Planlama Kurulunu,

ifade eder.

Hukuki bünye

MADDE 5 – (1) Bu Ana Statü ile teşkil olunan Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (Teşekkül); tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür.

(2) Teşekkül; 6446 sayılı Kanun, 233 ve 399 sayılı KHK ve bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

(3) Teşekkülün merkezi Ankara'dadır.

(4) Teşekkülün sermayesi 22.000.000.000,00 TL olup tamamı Devlete aittir. Teşekkülün sermayesi, ilgili Bakanlığın teklifi üzerine YPK Kararı ile değiştirilir.

(5) Teşekkülün ilgili olduğu Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır.

Teşekkülün amacı ve faaliyet konuları

MADDE 6 – (1) Teşekkülün amacı; Devletin genel ekonomisine ve politikasına uygun olarak verilen görev ve/veya yetkiler kapsamında elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetlerinin, hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyeti çerçevesinde kontrolünü, denetimini, proje onay ve tesis kabulünü, kamulaştırma işlemlerini yapmak ve koordinasyonunu sağlamak, gerektiğinde elektrik enerjisinin dağıtım faaliyetlerini kârlılık ve verimlilik ilkesi çerçevesinde ticari, ekonomik ve sosyal gereklere uygun biçimde yürütmek, dağıtım varlıklarını işletmek veya işletme hakkını devretmektir.

(2) Teşekkül, bu amacı gerçekleştirmek üzere aşağıdaki faaliyetleri yürütür;

a) İlgili mevzuat çerçevesinde elektrik dağıtım tesisleri için gerekli kamulaştırma işlemlerini yapmak,

b) Genel aydınlatma ile ilgili verilen görevleri yapmak,

c) Bakanlıklar, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek denetim görevlerini bedeli karşılığında yapmak,

ç) 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımını ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında özel

hukuk tüzel kişileri tarafından devralınıp işletilen dağıtım bölgeleri dâhilinde dağıtım tesislerinin maliki sıfatıyla, İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi ile belirlenen esaslara göre gerekli iş ve işlemleri yapmak,

d) Dağıtım şirketlerinin operasyonel şebeke ve yatırım faaliyetlerini; gereklilik, öncelik ve karakteristik yönünden denetleme ile ilgili işlemleri yapmak,

e) Gerektiğinde ve/veya görev verildiğinde yurt içi ve/veya yurt dışında elektrik dağıtım faaliyetleri yapmak veya yaptırmak,

f) Hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyetini arttırmak için gerekli Ar-Ge çalışmaları yapmak ve yeni performans kriterleri belirlemek,

g) Proje kontrol ve onay, geçici ve kesin kabul işlemleri vb. konuları bedeli karşılığında yapmak,

ğ) 2/8/2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasasında Dağıtım ve Tedarik Lisanslarına İlişkin Tedbirler Yönetmeliği kapsamında verilecek görevleri yapmak,

h) Laboratuvar ve eğitim tesisleri kurmak, dağıtım şebekesinde kullanılacak malzeme ve teçhizatın şartnamelerini hazırlamak, şebekede kullanılacak malzeme veya teçhizatın uygunluk değerlendirmesine ilişkin belgelendirme sürecini yürütmek ve tüm bunlarla ilgili belge/sertifika verme işlemlerini yapmak,

ı) Yurt içi ve yurt dışında şirket kurmak, şirkete ortak olmak veya şirketlerle işbirliği yapmak,

i) Ulusal ve uluslararası dağıtım şirketlerine enerji danışmanlığı ve mühendislik faaliyetleri yapmak,

j) Faaliyetleri ile ilgili belgeler/sertifikalar ve lisanslar almak ve/veya vermek,

k) Ulusal ve uluslararası alanda kamuya ve özel sektöre her türlü eğitimleri vermek ve belgelendirmek, sertifika, mesleki yeterlilik yetki belgelerini tanzim etmek, gerektiğinde bu işlemlerle ilgili hizmet alımı yapmak,

l) Dağıtım şirketlerinin talep etmesi halinde bedeli karşılığında her türlü destek hizmetini vermek,

m) Enerji sektöründe oluşan yıllık verileri değerlendirerek, yıllık veri ve istatistik kitabını hazırlamak,

n) Birim fiyat kitabını hazırlamak,

o) Faaliyet konuları ile ilgili etüt, planlama ve projeleri yapmak ve yaptırmak, buna bağlı olarak, tesislerin ve sistemlerin kurulmasını sağlamak,

ö) Faaliyet konularını gerçekleştirmek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği ve koordinasyon faaliyetleri yapmak,

p) Bakanlık merkez teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların faaliyetleri ile ilgili olarak mevcut ve ileride doğabilecek, e-Devlet uygulamalarıyla da doğrudan ilgili bulunan Bilgi Teknoloji (BT) ve Operasyonel Teknoloji (OT) ile ilgili her türlü siber güvenlik, sistem, yazılım, donanım, cihaz, lisans, patent, hak, proje ve benzeri diğer çalışmalarının yapılması/yaptırılması ve bunlarla ilgili bedeli mukabili kullandırılması,

r) Faaliyet konuları ile ilgili her türlü mal ve hizmetleri yurt içinden ve yurt dışından tedarik etmek,

s) Faaliyet konuları ile ilgili olarak gerekli sistem ve makina teçhizat konularında araştırma-geliştirme çalışmaları yapmak, yurt içi imkânlarını göz önüne alarak gerektiğinde bunları imal etmek veya ettirmek,

ş) Faaliyet konuları ile ilgili menkul ve gayrimenkuller ile her türlü aynı ve fikri hakları tasarruf etmek, menkul ve gayrimenkul satmak, satın almak, kiralamak ve kiraya vermek,

t) Dağıtım varlıklarının sigortalanması ve güvence altına alınması ile ilgili faaliyetlerde bulunmak,

u) Faaliyetlerini gerçekleştirirken hizmet alımı yapmak,

ü) 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat ile verilen ve verilecek olan diğer görevleri yapmak ve yükümlülükleri yerine getirmek,

v) Faaliyetlerinin gerektirdiği diğer mevzuattan kaynaklanan işleri yapmak.

(3) Teşekkül yukarıda belirtilen amaç ve faaliyetlerini doğrudan doğruya merkez ve bağlı şirket, bölge müdürlükleri veya belirlenecek diğer birimler eliyle yapabilir ve/veya üçüncü şahıslar aracılığı ile yerine getirir.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrasının (c) bendindeki yapılan faaliyetler için bedel alınması uygulaması 2019 yılı başından itibaren başlar.

İKİNCİ KISIM

Teşekkül, Müessese, Bağlı Ortaklık ve İştirakler

BİRİNCİ BÖLÜM

Teşekkül

Teşekkülün organları

MADDE 7 – (1) Teşekkülün organları; Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüktür.

Teşekkül yönetim kurulu

MADDE 8 – (1) Yönetim Kurulu, bir başkan ve beş üyeden oluşur.

(2) Genel Müdür, Yönetim Kurulu Başkanıdır ve Bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır.

(3) Yönetim Kurulu üyelerinden; ikisi Bakanın, biri Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın, ikisi teşekkül Genel Müdür Yardımcıları arasından Bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır.

(4) Genel Müdürün bulunmadığı hallerde, Genel Müdürün Yönetim Kurulu üyeleri arasından görevlendireceği Genel Müdür Vekili Yönetim Kuruluna başkanlık yapar.

(5) Yönetim Kurulu sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını Genel Müdüre devredebilir. Ancak; yetki devri yönetim kurulunun sorumluluğunu kaldırmaz.

Teşekkül yönetim kurulunun toplanması

MADDE 9 – (1) Yönetim Kurulu Genel Müdür tarafından toplantıya çağrılır. Toplantı günü ile saatini de gösteren gündem Yönetim Kurulu Başkanı tarafından tespit edilerek üyelere

bildirilir. Yönetim Kurulu kararıyla gündemde değişiklik yapılabilir. Yönetim Kurulu üyeleri de Kurul kararı alınmasına gerek görülen konuların görüşülmesi ve karara bağlanmasıyla ilgili olarak önerge verebilirler ve önerge ilk Yönetim Kurulu toplantısının gündemine alınır.

(2) Yönetim Kurulu, Teşekkülün işleri gerektirdikçe ve ayda iki defadan az olmamak üzere toplanır. Toplantı yapılması Başkanın talebi veya en az iki üyenin ortaklaşa verdikleri yazılı önergelerinin varlığına bağlıdır. Toplantı yeri Teşekkül merkezidir. Yönetim Kurulu, önceden karar alınmak suretiyle başka bir yerde de toplanabilir.

(3) Teşekkülün Yönetim Kurulu toplantısına katılma hakkına sahip olanlar bu toplantılara, Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir. Teşekkül, Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca hak sahiplerinin bu toplantılara elektronik ortamda katılmalarına ve oy vermelerine imkân tanıyacak Elektronik Toplantı Sistemini kurabileceği gibi bu amaç için oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak toplantılarda Teşekkül ana statüsünün bu hükmü uyarınca kurulmuş olan sistem üzerinden veya destek hizmeti alınacak sistem üzerinden hak sahiplerinin ilgili mevzuatta belirtilen haklarını Tebliğ hükümlerinde belirtilen çerçevede kullanabilmesi sağlanır.

(4) Yönetim Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alır. Ancak, oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

(5) Yönetim Kurulunda oylar, kabul ve ret şeklinde kullanılarak imza altına alınır. Çekimsiz oy kullanılmaz. Ret oyu kullanan üye, kararın altına ret gerekçesini yazarak imzalar.

(6) Toplantıya katılmayan üyeler yazılı olarak veya vekil tayin etmek suretiyle oy kullanamazlar.

(7) Yönetim Kurulu başkan ve üyelerinin bütün toplantılara katılmaları esastır. Yönetim Kurulu üyeleri, varsa mazeretlerini toplantıdan önce Yönetim Kurulu Başkanlığına bildirmek zorundadır. Ardarda iki toplantıya veya bir yıl içinde toplam dört toplantıya mazeretsiz olarak katılmayan üyeler istifa etmiş sayılır. Yerlerine 233 sayılı KHK hükümlerine göre atama yapılır.

(8) Yönetim Kurulu Kararları, Teşekkülün bulunduğu yer noterliğince onaylı karar defterine tarih ve sıra numarası altında yazılır. Karar defterinin her sayfası toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır.

(9) Kararların karar defterine aktarılması en geç bir ay içinde tamamlanır.

(10) Olağanüstü hallerde yukarıdaki fıkralarda anılan toplantı ve gündem şartlarına bakılmaksızın Genel Müdürün daveti üzerine Yönetim Kurulu toplanabilir.

Teşekkül Genel Müdürlüğü

MADDE 10 – (1) Teşekkül Genel Müdürlüğü;

a) Genel Müdür,

b) Genel Müdür Yardımcıları,

c) Ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden oluşur.

Teşekkül Genel Müdürü

MADDE 11 – (1) Teşekkül Genel Müdürünün atanması, nitelik, görev, yetki ve sorumlulukları hakkında ve diğer hususlarda personel ile ilgili Kanun, 233 ve 399 sayılı KHK ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Teşekkül Genel Müdürü, Teşekkül Yönetim Kurulunun alt mercilere devredilemeyeceğini belirterek verdiği yetkiler hariç, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla, yetkilerinden bir kısmını aslarına devredebilir. Ancak yetki devri Genel Müdürün sorumluluğunu kaldırmaz.

Teşekkül Genel Müdür Yardımcıları

MADDE 12 – (1) Teşekkül Genel Müdür Yardımcılarının atanması, nitelik, görev, yetki ve sorumlulukları hakkında ve diğer hususlarda personel ile ilgili Kanun, 233 ve 399 sayılı KHK ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Teşekkülün en çok 5 Genel Müdür Yardımcısı bulunur.

(3) Genel Müdür Yardımcıları arasındaki iş bölümü Genel Müdür tarafından belirlenir.

(4) Teşekkül Genel Müdür Yardımcılarının sayısı YPK Kararı ile değiştirilebilir.

Teşekkül birimleri

MADDE 13 – (1) 233 ve 399 sayılı KHK ve bu Ana Statü hükümleri kapsamında Teşekkülün amaç ve faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere, Teşekkül ana organizasyon şemasında Daire Başkanlığı seviyesinin altındaki tüm kademede yer alan görevlere kadar olan Genel Müdürlük birimleri, Teşekkül Genel Müdürünün Oluru ile kurulur, kaldırılır veya değiştirilir. Anılan kademelere yapılacak atamalar da aynı usulle gerçekleştirilir.

İKİNCİ BÖLÜM**Müesseseler, Bağlı Ortaklıklar ve İştirakler**

MADDE 14 – (1) Müesseselerin, Bağlı Ortaklık ve İştiraklerin kurulması, kaldırılması, nitelikleri ve sair uygulanacak hükümler hakkında 233 ve 399 sayılı KHK ile Teşekkül Ana Statüsü, Bağlı Ortaklık/İştirak Ana Sözleşmesi ve bunlarda hüküm bulunmayan hallerde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM**Mali Hükümler, Tasfiye ve Denetim**

MADDE 15 – (1) Plan, program ve bütçeler, yatırım projelerinin hazırlanması, yatırım ve finansman programları, küçük tamamlama, idame ve yenileme yatırımları, fiyat ve tarifeler, muhasebe sistemleri, bilançolar, netice hesapları ve faaliyet raporları, kâr dağıtımı, tasfiye ve denetim konularında 233 sayılı KHK hükümleri uygulanır.

(2) Teşekkül, yatırım ve işletme faaliyetlerini plan, program ve bütçelere dayalı olarak yürütmek ve Bağlı Ortaklarının da aynı usul ve esaslara uymasını sağlamakla yükümlüdür.

(3) Teşekkül Bağlı Ortaklıkları da kapsayan Yıllık Genel Yatırım ve Finansman Programını 233 sayılı KHK hükümlerine göre hazırlayarak Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığına sunar.

(4) Teşekkül ve Bağlı Ortaklıklarının işletme bütçeleri her bir hesap dönemi için Yıllık Genel Yatırım ve Finansman programındaki hedefler esas alınarak hazırlanır ve Yönetim Kurullarınca onaylanır.

(5) Yıllık Yatırım ve Finansman Programında değişiklik yapılması halinde bu değişikliğe uygun olarak işletme bütçelerinde mevzuat ve bu madde hükümlerine göre gerekli düzeltmeler yapılır.

(6) Teşekkül ve Bağlı Ortaklıkları, kesinleşen Yıllık Genel Yatırım ve Finansman Programının ve işletme bütçelerinin birer örneğini ilgili kuruluşlara gönderir.

(7) Teşekkül, yapılması gereken yatırımlara ait mali, ekonomik ve teknik çalışmaları; Kalkınma Planı, Stratejik Plan ve bu kapsamdaki diğer plan ve programlara göre yaparak, projelerini hazırlar ve Bağlı Ortaklıklarının aynı esaslar çerçevesinde hazırladıkları projeleri de ekleyerek, süresi içinde ilgili kuruluşlara gönderir.

(8) Teşekkül, Bağlı Ortaklıklar arasında teknik projelerde ihtiyaçlar doğrultusundaki standardizasyonun sağlanması amacıyla teknik yardım yapar ve koordinasyonu sağlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Personele ilişkin hükümler

MADDE 16 – (1) Teşekkül, Müessese ve Bağlı Ortaklık personelinin istihdam şekilleri, atama, göreve son verme, yükümlülük ve sorumlulukları, kadro tespiti, ücret, prim, ikramiyeler, yurt dışına gönderme, siyasi faaliyet yasağı, vekâlet ücretlerinin dağıtımı ile Yönetim Kurulu üyesi ve Tasfiye Kurulu üyelerinin ücret ve hakları konusunda yürürlükteki yasal düzenlemeler uygulanır. Ana statü değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yeni personel istihdamında 399 sayılı KHK hükümleri uygulanır.

Teşekkül ile TEİAŞ, EÜAŞ ve TETAŞ arasındaki ilişkileri düzenleyen hükümler

MADDE 17 – (1) Teşekkül ile TEİAŞ, EÜAŞ ve TETAŞ arasındaki mali, idari ve teknik konulardaki ilişkiler, teşekküllerin kendi aralarında ve Bakanlık koordinasyonunda düzenleyecekleri protokol esasları dâhilinde yürütülür. Protokol hükümlerinde anlaşmazlık çıkması halinde Bakanlıkça verilecek karar geçerlidir.

(2) Teşekkül ile TEİAŞ, EÜAŞ ve TETAŞ'ın birbirlerine uygulayacakları mal ve hizmet tarifeleriyle bunların değişim esasları taraflar arasında yapılacak sözleşmelerle belirlenir.

Kaldırılan hükümler

MADDE 18 – (1) Bu Ana Statünün yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 19.12.2016 tarih 9222 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ (TEDAŞ) Ana Sözleşmesi yürürlükten kaldırılmıştır.

KHK'nın uygulanması

MADDE 19 – (1) Bu Ana Statüde hüküm bulunmayan hususlarda 233 ve 399 sayılı KHK hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Ana Statü Resmi Gazete'de yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Ana Statü hükümlerini Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Yönetim Kurulu yürütür.

Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünden:**TÜRKİYE ELEKTROMEKANİK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
ANA STATÜSÜ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Ana Statünün amacı; Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi'nin (TEMSAN) faaliyet alanı ve görevleri, organları, teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştirakleri ile bunlar arasındaki ilişkileri ve ilgili diğer hususları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Ana Statü; TEMSAN'ın, faaliyet alanı ve görevleri, organları ve teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştirakleri, tasfiye, denetim, idarî, malî ve personele ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Ana Statü, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Ana Statüde geçen;

a) Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
b) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
c) Bağlı ortaklık: Sermayesinin yüzde ellisinden fazlası iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketleri,

ç) İktisadi devlet teşekkülü "Teşekkül": Sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadi teşebbüsünü,

d) İşletme: Müesseselerin ve bağlı ortaklıkların mal ve hizmet üreten fabrika ve diğer birimlerini,

e) İştirak: İktisadi devlet teşekküllerinin veya kamu iktisadi kuruluşlarının veya bağlı ortaklıklarının, sermayelerinin en az yüzde onbeşine, en çok yüzde ellisine sahip buldukları anonim şirketleri,

f) Kamu iktisadi kuruluşu "Kuruluş": Sermayesinin tamamı Devlete ait olup tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadi teşebbüsünü,

g) Kamu iktisadi teşebbüsü "Teşebbüs": İktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşunun ortak adını,

ğ) Kümelenme: Kendi aralarında bazı benzerlikler, bağlar veya çeşitli ticari ve üretimsel ilişkiler bulunan işletme ve şirketlerin aynı coğrafi alanda faaliyetlerini gerçekleştirmesi yoluyla kurdukları işbirliği gruplarını,

h) KHK: 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnameyi,

i) Müessese: Sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olup, ona bağlı işletme veya işletmeler topluluğunu,

ii) Sanayi İşbirliği Programı (SİP): Yenilik, yerleşme ve/veya teknoloji transferinin sağlanması amacıyla ilgili mevzuatında belirtilen SİP kategorileri altında gerçekleştirilen işlem ve faaliyetleri,

j) TEMSAN: Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi'nin kısa adını,

k) Teşekkül: Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi'ni,

l) AR-GE: 4691 sayılı Kanunda tanımlandığı haliyle araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yazılım dahil yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları,

m) ÜR-GE: Ürün geliştirme, mevcut bir ürünü veya o ürünün kullanımını daha iyi hale getirmek için yürütülen tüm çalışmaları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşekkülün Yapısı, Faaliyet Alanı ve Görevleri

Teşekkülün yapısı

MADDE 5 – (1) TEMSAN; tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir iktisadi devlet teşekkülüdür. Teşekkülün teşkilat yapısı bu Ana Statü'nün ekinde yer alan (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

(2) Teşekkül; 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

(3) Teşekkül; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(4) Teşekkülün merkezi Ankara'dadır. Merkezin yeri Yüksek Planlama Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

(5) Teşekkülün sermayesi 275.000.000 TL (ikiyüzyetmişbeşmilyon Türk Lirası) olup, sermayesinin tamamı Devlete aittir. Sermayesi, ilgili Bakanlığın teklifi üzerine Yüksek Planlama Kurulu kararı ile değiştirilir.

(6) Teşekkülün ilgili olduğu Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır.

(7) Teşekkül, Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile Başbakanlık veya diğer bakanlıklarla ilgilendirilebilir.

Teşekkülün faaliyet alanı ve görevleri

MADDE 6 – (1) Devletin genel enerji politikası içinde ülke ekonomisine azami katkıyı sağlamak, çalışmalarını verimlilik ve kârlılık ilkelerine göre yürütmek amacıyla teşkil edilen Teşekkülün faaliyet alanları aşağıda gösterilmiştir.

a) Her çeşit türbin, generatör ve transformatörleri yapmak,

b) Her çeşit basınçlı kazan ve tanklar ile buhar kazanları yapmak,

- c) İnşaat işlerine ait projeleri hazırlamak, inşaat işlerini yapmak,
ç) Çelik konstrüksiyon işleri ve makine imalatları yapmak,
d) Elektrik nakil hattı ve emsali teçhizatlarının projelendirme, imal ve montajını yapmak,
e) Her türlü otomasyon sistemlerinin projelendirilmesi ve kurulması işlerini anahtar teslimi esasına göre yapmak,
f) Şalt merkezleri ve şalt cihazlarını, şalt sahaların projelendirilmesi, imali ve montaj işlerini anahtar teslimi esasına göre yapmak,
g) Elektrik motorları ve pompalarını yapmak,
ğ) Enerji üretim, iletim ve dağıtımı ile ilgili her çeşit teçhizatı üretmek, ticaretini yapmak,
h) Enerji santrallerinin fizibilitesini çıkarmak, projelendirmek, ihtiyaç duyulan ekipmanın imali ve tedarikini sağlamak başta olmak üzere enerji santrallerinin ihtiyaçlarına ilişkin her türlü ticari faaliyeti yapmak, bu santralleri tesis etmek, müşavirlik ve gözetmenlik hizmeti vermek, testlerini yapmak, devreye almak, her türlü bakım, onarım ve rehabilitasyon işlerini yapmak,

ı) Enerji sektöründe üretim, iletim, depolama ve dağıtım tesisleri ile endüstriyel tesisler için her türlü mal, hizmet danışmanlık ve yapım işlerini üstlenmek, bu tesislerde kullanılan ekipmanlara ve sistemlere ait test, AR-GE ve ÜR-GE faaliyetlerini gerçekleştirmek,

i) Bakanlık tarafından belirlenen güç ve türüne göre lisanslı ve/veya lisanssız elektrik üretim tesislerine ilişkin proje onay ve kabul işlemlerini Bakanlık adına yürütmek,

j) Enerji sektöründe ihtiyaç duyulan akredite test laboratuvarı kurmak ve laboratuvar hizmeti vermek,

k) Test ve imal edilmiş ürünlere rapor ve uygunluk belgesi düzenlemek ve bu konuda kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektöre müşavirlik, danışmanlık, gözetmenlik, raporlama, test ve benzeri hususlarda hizmet vermek,

l) Faaliyet alanına giren kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlerle verilen görevler ve bu görevlerle ilgili olarak Yönetim Kurulunca uygun görülen faaliyetleri yapmak.

(2) Teşekkül, yukarıdaki faaliyetlerini gerçekleştirebilmek için;

a) Teşekkülün amacı doğrultusunda gerekli plan ve programları hazırlar ve takip eder, uygulama stratejilerini tespit eder ve gerçekleştirilmesini sağlar, bu hizmetlerin yerine getirilmesi ve geliştirilmesi için malî kaynakları temin eder ve bunları arttırır,

b) Müessese ve işletmelerin ihtiyaç duyacağı her türlü mal ve hizmetin yurt içi ve yurt dışından alınması ile ilgili usul ve esasları belirler, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştiraklerde üretilen her türlü mal ve hizmetin yurt içi ve yurt dışında pazarlanması ve satılması faaliyetini yürütür, yürüttür, koordine eder.

c) Gayrimenkulleri tasarruf eder, kiralar, kiraya verir, kendisine ait veya üçüncü kişilerin maliki oldukları taşınmazlar üzerinde ipotek, intifa ve irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyeti ve sair hakları tesis eder. Diğer her türlü ayni, sınıî ve fikrî hakları üzerinde tasarruf yetkisine sahiptir. Bu haklar ile ilgili olarak malî, ticarî ve iktisadî taahhütlere girer.

ç) Müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştirakler arasında koordinasyonu sağlar, çalışmaların verimli ve kârlı olarak yerine getirilmesinin şartlarını oluşturur ve bunların kanun, tüzük, kararname, yönetmelik, yönerge, kalkınma planları ve yıllık programlar çerçevesinde gelişmelerini sağlayacak tedbirler alır ve verilen diğer işleri yapar,

d) Müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerce üretilecek ve satışa sunulacak ürünlerle ilgili fiyat ve tarifeleri tespit eder,

e) Müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerin, işletme bütçesi tekliflerini faaliyet alanına giren konularda aldıkları iştirak kararlarını inceleyerek onaylar, yatırımların genel ekonomi ve enerji politikalarına uyumunu sağlar,

f) Döküm, dövme, işleme, imal, fabrika, imalathane, atölye ve servis istasyonları kurar veya işletir,

g) Gerekli yedek parça, takım, makine ve teçhizatı ithal ve ihraç eder veya ettirir, satın alır, kiralar, atıl olanları satar veya kiraya verir,

ğ) Kara nakliyatı için gerekli vasıtalar satın alır, ithal veya imal ettirir, kiralar veya kiraya verir,

h) İlgili mevzuat kapsamında, yurt içinde ve yurt dışında kurulmuş ve kurulacak olan ortaklıklara, şirketlere iştirak eder ve kurulmuş şirketleri ve teşebbüsleri tamamen veya kısmen hibe veya devir alır,

ı) Faaliyet alanları ile ilgili olarak AR-GE ve ÜR-GE çalışmaları yapar, bu amaçla yurt içine ve yurt dışına personelini gönderebilir,

i) Faaliyet alanları ve Bakanlık tarafından verilen görevler ile ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerle her türlü işbirliği ve teknoloji transferi sözleşmeleri imzalayabilir.

j) Taşınmaz malları ile kaynak ve irtifak haklarını ilgili kanun hükümleri uyarınca kamulaştırma yetkisine sahiptir.

k) Kümelenme çalışmaları yapabilir, bu çalışmalara katılabilir, küme içerisinde işbirliği ve ticaret yapabilir, SİP'e dahil olabilir.

(3) Teşekkül, amaç ve faaliyetlerini doğrudan doğruya veya müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştirak ve diğer birimleri eliyle de yerine getirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşekkülün Organları

Teşekkülün organları

MADDE 7 – (1) Teşekkülün organları, yönetim kurulu ve genel müdürlüktür.

(2) Yönetim kurulu, Teşekkülün en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organıdır.

(3) Genel müdürlük, Teşekkülün yetkili ve sorumlu yürütme organıdır.

Teşekkülün yönetim kurulunun oluşumu

MADDE 8 – (1) Yönetim kurulu bir başkan ve beş üyeden oluşur.

(2) Genel müdür, yönetim kurulu başkanıdır. İlgili Bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır.

(3) Yönetim kurulu üyelerinden; ikisi ilgili Bakanın, biri Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın, ikisi teşebbüs genel müdür yardımcıları arasından ilgili Bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır.

(4) Genel müdürün bulunmadığı hallerde, genel müdürün yönetim kurulu üyeleri arasından görevlendireceği vekil yönetim kuruluna başkanlık yapar.

Yönetim kurulu üyelerinin nitelikleri, görev süreleri ve yönetim kurulunun toplanması

MADDE 9 – (1) Teşekkül yönetim kurulu üyeliklerine atanacakların, Devlet memurluğuna atanabilme genel şartlarına sahip, yükseköğrenim yapmış ve teşekkülün faaliyet alanı ile ilgili idari ve mesleki ihtisasa sahip olmaları şarttır. Ancak, ilgili Bakanın teklifi üzerine atanan üyelere birinde idari veya mesleki ihtisasa sahip olma şartı aranmaz.

(2) Teşekkül yönetim kurulu başkan ve üyeleri; bir başka teşebbüste yönetim kurulu üyesi olamaz ve rakip kuruluşlar ile menfaat ilişkisi içinde bulunamaz.

(3) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona erenler tekrar atanabilirler. Atandıkları usule göre görevlerinden alınabilirler. Süre dolmadan üyeliğin boşalması veya üyelik için aranan niteliklerin ve şartların kaybedilmesi halinde, kalan süreyi tamamlamak üzere atama yapılır.

(4) Yönetim kurulunun toplantı yeri Teşekkülün merkezidir. Yönetim kurulu, önceden karar almak kaydıyla bir başka yerde de toplanabilir.

(5) Yönetim Kurulu, genel müdürün daveti üzerine ayda iki defadan az olmamak üzere üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alır. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. Toplantı günü ile saatini de gösteren gündem yönetim kurulu başkanı tarafından tespit edilerek toplantıdan en az yirmi dört saat önce üyelere dağıtılır. Yönetim Kurulu kararıyla gündemde değişiklik yapılabilir.

(6) Yönetim Kurulu üyeleri de kurul kararı alınmasına gerek görülen konuların görüşülmesi ve karara bağlanmasıyla ilgili olarak önerge verebilirler ve önerge en geç ilk yönetim kurulu toplantısının gündemine alınır.

(7) Olağanüstü hallerde yönetim kurulu, beşinci ve altıncı fıkralarda belirtilen gündeme göre genel müdürün daveti üzerine toplanabilir.

(8) Yönetim kurulunda oylar, kabul ve ret şeklinde kullanılarak imza altına alınır. Çekimser oy kullanılmaz. Ret oyu kullanan üye, kararın altına ret gerekçesini yazarak imzalar.

(9) Yönetim Kurulu başkan ve üyelerinin bütün toplantılara katılmaları esastır. Yönetim kurulu üyelerinden mazereti olanların toplantıdan evvel, mazeretlerini yönetim kurulu başkanlığına bildirmesi gerekir. Arka arkaya dört toplantıya veya bir yıl içinde toplam on toplantıya mazeretsiz olarak katılmayan üyeler istifa etmiş sayılır. Yerlerine kalan süreyi tamamlamak üzere 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre atama yapılır.

(10) Toplantıya katılmayan üyeler yazılı olarak veya vekil tayin etmek suretiyle oy kullanamazlar.

(11) Yönetim Kurulu kararları, noter tarafından onaylı karar defterine tarih ve sıra numarası altında yazılır. Karar defterinin her sayfası toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır.

(12) Yönetim Kurulu kararlarının en geç bir ay içinde karar defterine yazılıp imza işleminin tamamlanması gerekir.

Teşekkül yönetim kurulunun görevleri ve yetkileri

MADDE 10 – (1) Yönetim kurulunun görevleri ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir.

a) Kanun, KHK, tüzük, yönetmelik, kalkınma planı ve yıllık programlar ile bu Ana Statü ve diğer düzenlemeler çerçevesinde Teşekkül, müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerinin faaliyetlerini verimli ve kârlı olarak yerine getirmeleri için gerekli şartları oluşturacak esasları ve işletme politikalarını, Teşekkülün vizyonunu, misyonunu, hedef ve stratejilerini belirlemek, belirlenen amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak,

b) Teşekkülün idarî, malî ve teknik yönden düzenli, verimli ve etkin faaliyette bulunabilmesi için gerekli tedbirleri almak,

c) Teşekkül, müessese, bağlı ortaklık ve işletmeler arasında koordinasyonu sağlayacak kararları almak,

ç) Teşekkül, müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerine ait yıllık program, bilânço ve netice hesapları ile yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak hazırlanan faaliyet raporlarını onaylayarak ilgili mercilere sunmak,

d) Teşekkülün, bağlı ortaklığın ve işletmelerinin yıllık çalışma programı ve performans hedeflerini görüşüp karara bağlamak, çalışmalarını izlemek, değerlendirmek ve yılsonu faaliyet raporunu onaylamak, performans hedeflerine ulaşma yeterliliğini değerlendirmek,

e) Teşekkül faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için Teşekkülün teşkilat yapısını belirlemek ve gerekli organizasyonu ve çalışma usullerini belirleyerek ilgili yönetmelik ve yönergelerin yürürlüğe girmesini sağlamak,

f) Genel müdürün teklifi üzerine, Teşekkül ana organizasyon şemasında, genel müdür yardımcılarında sonraki birinci ve ikinci kademede yer alan görevlere kadar genel müdürlük üst birimlerinin kurulmasına veya kaldırılmasına karar vermek,

g) Genel müdürün teklifi üzerine, bağlı ortaklığın genel müdür yardımcıları, hukuk müşaviri, daire başkanlıkları, müessese ve işletme müdürleri ile yönetim kademesindeki diğer personelin atamalarını yapmak,

ğ) Personele ilişkin hükümler başlıklı 32 nci maddedeki esaslar çerçevesinde, Teşekkül ve bağlı ortaklık çalışanlarının ücretlerini tespit etmek,

h) Teşekkül, müessese, bağlı ortaklık ve işletme bünyesinde üretilen mal ve hizmet fiyatlarını tespit etmek,

ı) Teşekkülün ihtiyaç duyduğu mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinin satın alma yetki limitlerini belirlemek,

i) Teşekkülün ihtiyaçları için taşınmaz alınması, satılması, takas edilmesi, kamulaştırılması, kendisine veya başkasına ait taşınmazlar üzerinde ipotek tesis edilmesi veya kaldırılması, kiralanması veya kiraya verilmesi, aynî ve fikrî hakların alınması ve satılmasına karar vermek,

j) Genel Müdürlük çalışmalarını izlemek.

(2) Yönetim Kurulu gerekli gördüğü takdirde yetkilerinin bir bölümünü sınırlarını açıkça belirterek Genel Müdüre devredebilir. Ancak yetki devri Yönetim Kurulunun sorumluluğunu kaldırmaz.

Genel Müdürlük**MADDE 11** – (1) Genel Müdürlük;

- a) Genel Müdür,
- b) Genel müdür yardımcıları,
- c) Ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden, oluşur.

Genel müdürün görevleri ve yetkileri**MADDE 12** – (1) Genel müdürün görevleri ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Teşekkül; kanun, tüzük, yönetmelik ve bu Ana Statü hükümleri ile yönetim kurulu kararları doğrultusunda yönetmek,
- b) Teşekkül, idare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı temsil etmek ve temsil yetkisini gerektiğinde devretmek,
- c) Bağlı ortaklığın genel müdür yardımcıları, hukuk müşaviri, grup müdürleri, müessese ve işletme müdürleri ile yönetim kademesindeki diğer personelin atanmalarını yönetim kurulu teklif etmek,
- ç) Teşekkülün kaynaklarının Teşekkülün amaç ve hedefleri doğrultusunda verimlilik ve kârlılık esaslarına uygun olarak kullanılmasını sağlamak,
- d) Teşekkül ana organizasyon şemasında, genel müdür yardımcılarında sonraki birinci ve ikinci kademe yer alan görevlere kadar Genel müdürlük üst birimlerinin kurulması veya kaldırılmasını yönetim kuruluna teklif etmek; üçüncü ve daha alt kademe yer alan görevlere kadar birimler ile müessese ve işletmelerdeki birimlerin kurulması, değiştirilmesi veya kaldırılmasını onaylamak,
- e) Genel müdür yardımcılarının iş bölümünü belirlemek,
- f) Yönetim Kurulu toplantılarının gündemini ve zamanını belirlemek, toplantıları idare etmek,
- g) Yönetim Kurulu kararlarının zamanında ve etkinlikle yerine getirilmesini sağlamak ve genel müdürlük faaliyetleri hakkında yönetim kurulunu bilgilendirmek,
- h) Teşekkülün ihtiyaçları yazılım ve diğer ürünlerin satın alınması ve kiralanması ile hizmet alımına karar vermek.

(2) Genel müdür, yönetim kurulunun alt mercilere devredilemeyeceğini belirterek verdiği yetkiler hariç, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Ancak, yetki devri genel müdürün sorumluluğunu kaldırmaz.

(3) Kanun ve diğer mevzuat hükümlerine göre belirtilen mercilerden izin alınmasını gerektiren konularla ilgili yetki devri bu iznin alınmasından sonra yapılır.

Genel müdür yardımcılarının atanması**MADDE 13** – (1) Teşekkülün faaliyet konusuna uygun yeterli sayıda genel müdür yardımcısı bulunur.

- (2) Genel müdür yardımcısı sayısı Yüksek Planlama Kurulu kararı ile değiştirilebilir.
- (3) Teşekkül genel müdür yardımcılarının atanması, nitelikleri, görev yetki ve sorumlulukları hakkında personel ile ilgili kanun, KHK ve diğer mevzuat hükümleri uygulanır.
- (4) Genel müdür yardımcıları; ilgili Bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır.

Genel müdür yardımcılarının görevleri ve yetkileri**MADDE 14** – (1) Genel müdür yardımcıları,

a) Teşekkül faaliyetlerini genel müdür adına ve genel müdürün emir ve talimatlarına göre yerine getirmek,

b) Koordinasyonuna verilen görevlerin zamanında ve etkin olarak yerine getirilmesini sağlamak, gerekli talimatları vermek ve uygulanmasını sağlamakla, görevli ve yetkilidirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Müesseseler****Müesseselerin kurulması ve nitelikleri****MADDE 15** – (1) Sermayesinin tamamı Teşekküle ait işletmeler müessese halinde teşkilatlandırılabilir.

(2) Müesseselerin kurulması, kaldırılması, diğer müesseselerle birleştirilmesi, çalışma konularının genişletilmesi veya daraltılması, sermayelerinin arttırılması veya azaltılması, işletme müdürlüğüne dönüştürülmesi; Teşekkül genel müdürünün teklifi ve yönetim kurulunun kararıyla olur.

(3) Müesseseler, Teşekkül yönetim kurulunun görüşü alınarak ilgili Bakanlığın teklifi üzerine Yüksek Planlama Kurulu kararı ile bağlı ortaklık veya iştirak haline getirilebilir.

(4) Müesseseler, statülerinin ticaret sicillerine kayıt ve ilan ile tüzel kişilik kazanır.

(5) Müesseselerin statüsünde, müessesenin ticaret unvanı, çalışma alanı, idare merkezi, tahsis edilmiş sermayesi ve sorumluluğunun sermayesi ile sınırlı olduğu hususlar yer alır.

(6) İşletmelerin müessese; müesseselerin bağlı ortaklık haline getirilmesine ve benzeri her türlü yapı değiştirmeye ait işlemler her türlü vergi, resim ve harçlardan muaftır.

(7) Müesseseler, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.

(8) Müesseseler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Müesseselerin organları**MADDE 16** – (1) Müesseselerin organları; yönetim komitesi ve müessese müdürlüğüdür.

(2) Yönetim komitesi, müessesenin en yüksek seviyede karar organıdır.

(3) Müessese müdürlüğü, müessesenin yetkili ve sorumlu yürütme organıdır.

Müessese yönetim komitesi**MADDE 17** – (1) Yönetim komitesi bir başkan ve dört üyeden oluşur.

(2) Yönetim komitesinin başkanı müessese müdürüdür.

(3) Yönetim komitesinin üyeleri müessesenin üst seviyedeki yöneticileri arasından, teşebbüs genel müdürünün teklifi üzerine yönetim kurulunca atanır.

(4) Müessese yönetim komitesi üyeliklerine atanacakların, teşebbüs yönetim kurulu üyelerinin nitelik ve şartlarına sahip olmaları gerekir.

Yönetim komitesinin görev ve yetkileri ile toplanması**MADDE 18** – (1) Yönetim komitesi; Teşekkülce tespit edilen esaslara, işletme bütçesi ve programlara uygun olarak, verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda müessesenin yönetimini sağlayacak kararları almakla görevli ve yetkilidir.

(2) Toplantı yeri müessese merkezidir. Teşekkül genel müdürünün izni ve müessese ile ilgili başka bir yerde de toplanabilir.

(3) Yönetim komitesi, başkanın daveti üzerine ayda iki defadan az olmamak üzere üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Toplantı günü ile saatini de gösteren gündem başkan tarafından tespit edilerek toplantıdan en az yirmi dört saat önce üyelere dağıtılır. Yönetim komitesi kararıyla gündemde değişiklik yapılabilir.

(4) Yönetim komitesi üyelerinden en az ikisinin, görüşme konularını gösteren yazılı önergesi üzerine belli günler dışında da toplantı yapılabilir.

(5) Yönetim komitesi, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını çoğunlukla alır. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış olur.

(6) Yönetim komitesinden karar alınmasını gerektiren konulara ait teklifler müessese müdürü tarafından komiteye getirilir ve gündeme alınır.

(7) Yönetim komitesi başkan ve üyelerinin bütün toplantılara katılmaları esastır. Mazereti olanların durumları toplantıya ait tutanakta belirtilir.

(8) Olağanüstü hallerde üçüncü fıkrada belirtilen gündeme göre başkanın daveti üzerine toplanabilir.

(9) Müessese müdürü herhangi bir yönetim komitesi kararının uygulanmasında ciddi sakıncalar gördüğü ve bu kararda komitece ısrar edildiği takdirde, konunun önce Teşekkül genel müdürü tarafından incelenmesini isteyebilir. Genel müdür gerekli görürse konunun Teşekkül yönetim kurulunca incelenerek kesin çözüme kavuşturulmasını ister. Bu hususta Teşekkül genel müdürünün talimatı alınmaya veya Teşekkül yönetim kurulu karar verinceye kadar yönetim komitesi kararı uygulanmaz. Teşekkül genel müdürünün talimatına veya Teşekkül yönetim kurulu kararına uyulması zorunludur.

Müessese müdürü

MADDE 19 – (1) Müessese müdürü, Teşekkül genel müdürünün teklifi üzerine yönetim kurulunca atanır.

(2) Müessese müdürü olarak atanabilmek için en az dört yıl kamu kurum ve kuruluşlarında olmak üzere toplam asgari sekiz yıl başarı ile çalışmış olmak ve genel müdürde aranan diğer niteliklere sahip bulunmak gerekir.

Müessese müdürünün görev ve yetkileri

MADDE 20 – (1) Müessese müdürü; müesseseyi, kanun, tüzük, yönetmelik hükümleri ile Yönetim kurulu ve yönetim komitesi kararları doğrultusunda yönetir.

(2) Müessese müdürü, idare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı müesseseyi temsil eder. Temsil yetkisini gerektiğinde devredebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İşletmeler, Bağlı Ortaklıklar ve İştirakler

İşletmelerin kuruluşu

MADDE 21 – (1) İşletmeler, Teşekkül genel müdürünün teklifi ve yönetim kurulunun kararı ile kurulur.

Bağlı ortaklıkların kuruluşu

MADDE 22 – (1) Bağlı ortaklıklar;

a) Bir müessesenin bağlı ortaklık haline getirilmesi,

b) Teşekkülün, iştiraklerdeki hissesinin yüzde ellinin (% 50) üstüne çıkması,

c) Teşekkülün, sermayesinde yüzde elliden (% 50) fazla hisseye sahip olduğu yeni bir şirket kurulması,
şeklinde oluşur.

(2) Mevcut müesseselerin veya işletmelerin bağlı ortaklık haline getirilmesi Yüksek Planlama Kurulu, yeni bağlı ortakların kurulması ise Bakanlar Kurulu Kararı ile olur.

Bağlı ortaklıklara uygulanacak hükümler

MADDE 23 – (1) Sermayelerinin en az yüzde doksanbiri (% 91) Teşekküle ait olan bağlı ortaklıkların genel kurulu ve denetçileri bulunmaz.

(2) Özel kesim; bağlı ortaklıktaki hisse oranı yüzde yirmi (% 20) ile yüzde kırk (% 40) arasında ise yönetim kurulunda bir üye, yüzde kırk (% 40) ve daha fazla ise iki üye bulundurma hakkına sahip olur.

(3) Bağlı ortaklık genel müdürü hariç, Teşekkülün payını temsil etmek üzere atanmış olan bütün yönetim kurulu üyeleri ile denetçiler başka bir bağlı ortaklık veya iştirakte yönetim, denetim ve tasfiye kurulu üyesi olamazlar.

(4) Teşekkülü temsilen, bağlı ortaklık yönetim kurulu üyesi olarak görev alacakların hisse senedi verme yükümlülüğü, Teşekkül tarafından yerine getirilir.

(5) Yönetim kurulunun toplanması ve diğer hususlarda Ana sözleşme ve yürürlükteki Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Bağlı ortaklık genel müdürü, Teşekkül ve bağlı ortaklık yönetim kurulunca alınan kararların uygulanması ve bağlı ortaklığın yönetiminde gereken gayret ve basireti göstermekle yükümlü ve aksine davranışlardan sorumludur.

(7) Bağlı Ortaklıkların kadrolarına, bağlı ortaklık yönetim kurulunun kararı ve Teşekkülün izni ile atama yapılır. Teşekkül ile bağlı ortaklıklar veya bağlı ortaklıkların kendi aralarındaki personel nakli, karşılıklı olarak muvafakat alınmak kaydıyla Teşekkülün izni ile yapılır.

(8) Teşekkül, bağlı ortaklık ve iştiraklere işletme organizasyonları ile bütçeleri, faaliyet raporları, plan ve programları ve işletme ile ilgili malî, idarî, ticarî, hukukî ve teknik konularda yardımcı olur.

(9) Teşekkül, bağlı ortaklıklar için her türlü krediyi alabilir, kefalet ve garanti verebilir, finansal yardımda bulunabilir, bunun için gerekli tedbir ve kararlar alabilir. Bunların satışlarından doğan her çeşit alacakları devir alabilir, devir ve ciro edebilir.

(10) Bağlı ortaklıkların yıllık periyodik teftişleri Teşekkül tarafından yerine getirilir. Teşekkül gerektiğinde bağlı ortaklıklarda inceleme ve soruşturma yapabilir.

(11) Bağlı ortaklık, Teşekkül yönetim kurulu tarafından tespit edilen yatırım, plânlama ve pazarlama ana hedeflerine göre hareket eder.

Bağlı ortaklıkların yönetim kurulu, genel müdürü ve atamalar

MADDE 24 – (1) Bağlı ortaklıkların yönetim kurulu, genel müdür dahil beş üyeden oluşur.

(2) Bağlı ortaklıkların genel müdürleri ile kamu kesimini temsil eden yönetim kurulu üyelerinde, Teşekkül genel müdürü ve yönetim kurulu üyeleri için öngörülen nitelik ve şartlar aranır.

(3) Genel müdür, ilgili bakanın teklifi üzerine ortak kararla atanır. Bağlı ortaklık genel müdürü aynı zamanda yönetim kurulunun başkanıdır.

(4) Yönetim kurulunun en çok iki üyesi, özel kesimi oluşturan ortaklıkların hisselerinin her yüzde yirmisi (% 20) için yönetim kurulunda bir temsilci bulundurma hakkına sahip oldukları dikkate alınarak genel kurulca seçilir.

(5) Yönetim kurulunun, genel müdür ile özel kesim temsilcilerinin dışında kalan ve Teşekkülü temsil edecek üyelerinden biri Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu bakan, diğerleri Teşekkülün ilgili olduğu bakan tarafından atanır.

(6) Bağlı ortaklık genel müdür yardımcıları Teşekkül yönetim kurulu tarafından atanır.

Bağlı ortaklık denetçilerinin seçimi

MADDE 25 – (1) Bağlı ortaklıkların denetim kurulu üç üyeden oluşur.

(2) Özel kesimi oluşturan hisselerin toplam olarak yüzde yirmiyi (% 20) geçmesi halinde; özel kesimi temsil eden üyeler, kendi aralarında oya katılanların çoğunluğu ile bu kesimi temsilen bir üye seçerler.

(3) Denetim kurulunun geri kalan iki üyesinden biri ilgili bakanlık, diğeri Hazine Müsteşarlığının Bağlı Olduğu Bakan ve gerektiğinde üçüncü üye Teşekkül tarafından kendi men-supları arasından ya da dışarıdan atanır.

(4) Denetçilerde, yönetim kurulu üyesi için gerekli nitelik ve şartlar aranır. Ancak, denetçilerden birinde mesleki ihtisas şartı aranmayabilir.

Bağlı ortaklık yönetim kurulunun ibrası

MADDE 26 – (1) Bağlı ortaklıkların, bilânço ve kâr-zarar cetvellerini hazırlamaları ve en geç Mart ayı sonuna kadar Sayıştay'a göndermeleri zorunludur.

(2) Sayıştay'ın bağlı ortaklığa ilişkin raporunu hazırlaması ve en geç Mayıs ayı sonuna kadar Teşekküle ve bağlı ortaklığa göndermesi gerekir.

(3) Bağlı ortaklık genel kurulu en geç haziran ayının sonuna kadar toplanır ve Sayıştay'ın raporunu da dikkate alarak, kararlarını verir.

(4) Genel kurul kararlarına ilişkin tutanak üç iş günü içinde Sayıştay'a gönderilir. Sayıştay bağlı ortaklık genel kurulunca alınan kararı, Teşekkül hakkında düzenleyeceği raporda değerlendirir.

İştiraklerin teşkili ve nitelikleri

MADDE 27 – (1) Teşekkül veya bağlı ortaklığın bir anonim şirkete iştiraki, Teşekkülün önerisi üzerine Yüksek Planlama Kurulu kararı ile yapılır.

(2) Bir anonim şirkete iştirak için Teşekkül veya bağlı ortaklığın şirket sermayesine katılma payının en az yüzde on beş (% 15) olması gerekir. Bu oran ortaklığın sermaye artırması halinde de yüzde on beş (% 15)'den aşağı düşürülemez.

(3) Aynı iştirake birden fazla bağlı ortaklık katılamaz.

(4) Teşekkül iştiraklerine ait hisse senetlerinin mülkiyeti Teşekküle, bağlı ortaklık iştiraklerine ait hisse senetlerinin mülkiyeti ise bağlı ortaklığa aittir.

İştiraklerin yönetimi

MADDE 28 – (1) Teşekkül ve bağlı ortaklıklara ait iştiraklerin yönetim kurullarında, Teşekkül ve bağlı ortaklığı temsilen her yüzde onbeş (% 15) hisse için en az bir üye bulundurulur. KHK'nın geçici 2 nci maddesi hükümleri saklıdır.

(2) Teşekkül ve bağlı ortaklık temsilcileri, Teşekkülün veya bağlı ortaklığın kendi men-supları arasından ve imkân dâhilinde iştirakin bulunduğu yere en yakın Teşekkül veya bağlı ortaklık birimi içinde veya dışarıdan Teşekkül veya bağlı ortaklığın yönetim kurulunun göste-receği adaylar arasından seçilirler.

(3) Teşekkül veya bağlı ortaklık, 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen Türk Ticaret Kanunu gereğince ortakların haiz oldukları bütün haklara sahiptir.

(4) Teşekkül ve bağlı ortaklığa ait iştiraklerin bilânço ve netice hesapları, Teşekkül ve bağlı ortaklıkların yıllık faaliyet raporlarına eklenir.

(5) Teşekkül ve bağlı ortaklığın herhangi bir iştirakindeki hisse oranı % 20 ve daha az ise en az bir, % 20'den fazla ise en az iki denetçi bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Mali Hükümler, Tasfiye ve Denetim

Plan, program, bütçe, gelir ve giderler, bilânço, netice hesapları ve faaliyet raporları

MADDE 29 – (1) Teşekkül, yatırım ve işletme faaliyetlerini plan, program ve bütçelere

dayalı olarak yürütmek ve bağlı ortaklıklarının da aynı esaslara uymasını sağlamakla yüküm-lüdür.

(2) Teşekkülün bağlı ortaklıklarını da kapsayan yıllık genel yatırım ve finansman prog-ramı takvim yılı başından en az yetmiş beş gün önce Bakanlar Kurulunca karara bağlanır.

(3) Teşekkül ve bağlı ortaklıkların işletme bütçeleri, her hesap dönemi için, yıllık genel yatırım ve finansman programındaki hedefler esas alınarak hazırlanır ve yönetim kurulunca onaylanır. İlgili Bakanlığın veya Teşekkülün gerekli görmesi durumunda daha uzun devreler için işletme bütçesi hazırlanabilir.

(4) Yıllık yatırım ve finansman programlarında değişiklik yapılması halinde, bu deği-şikliğe uygun olarak işletme bütçelerinde de gerekli düzeltmeler yapılır.

(5) Teşekkül ve bağlı ortaklıkların, kesinleşen yıllık genel yatırım ve finansman prog-ramlarının birer örneği; Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığa, Kalkınma Bakanlığına, Sayıştay'a ve ilgili bakanlıklara, işletme bütçeleri ise Genel Müdürlükçe ilgili Bakanlığa ve Sayıştay'a gönderilir.

(6) Teşekkül, kalkınma planına göre yapılması gereken yatırımlara ait malî, ekonomik ve teknik çalışmaları zamanında yaparak projelerini hazırlar ve bağlı ortaklıklarının aynı esaslar çerçevesinde hazırladıkları projeleri ekleyerek takvim yılı başından yedi ay önce ilgili Bakan-lığa ve Kalkınma Bakanlığına gönderir.

(7) Teşekkül; Bağlı ortaklıklar arasında teknik projelerde ihtiyaçlar doğrultusunda stan-dardizasyonun sağlanması amacı ile teknik yardım yapar ve koordinasyonu sağlar.

(8) İlgili Bakanlık Teşekkül ve bağlı ortaklıklarının projeleri üzerinde gerekli incelemeleri yaparak, bunları yıllık genel yatırım ve finansman programına dâhil edilmek üzere aynı yılın haziran ayı sonuna kadar Kalkınma Bakanlığına ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığa gönderir.

(9) Projesi hazır olmayan yatırıma başlanamaz.

(10) Bilânçolar ve netice hesapları, İktisadi Devlet Teşekkülleri Tekdüzen Muhasebe Sistemine göre belirlenen tiplere uygun olarak, ait oldukları yılı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar hazırlanır ve faaliyet raporlarıyla birlikte Sayıştay'a gönderilir.

Tasfiye

MADDE 30 – (1) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki müessese, bağlı ortaklık, işletme ve işletme birimlerinin ve iştiraklerin tasfiyesi, devir, satış ve işletme haklarının verilmesi kararı Yüksek Planlama Kurulu tarafından verilir, bu karar 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanunun öngördüğü esaslara göre yine Yüksek Planlama Kurulu tarafından yürütülür.

(2) Tasfiye, devir, satış ve işletme haklarından elde edilerek Hazineye aktarılan hâsılaya karşılık, tasfiye, devir, satış veya işletme hakkının verilmesi işlemine tabi değerlerin Teşekkül hesaplarında kayıtlı değeri, Teşekkülün veya bağlı ortaklığın sermayesinden tenzil edilir.

(3) Gerçek ve tüzel kişilerin Türk Ticaret Kanunundan doğan hakları saklıdır.

Denetleme

MADDE 31 – (1) Teşebbüsler, müesseseler ve bağlı ortaklıklar, Sayıştay'ın malî, idarî ve teknik yönden sürekli denetimine tabidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Personele ilişkin hükümler

MADDE 32 – (1) Teşekkül, müessese ve bağlı ortaklık personeli hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejimi esaslarını düzenleyen 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

Diğer haklar ve görevler

MADDE 33 – (1) Teşekkülün amaç ve faaliyet alanı, Hazineye intikal eden hisse senetleri, diğer haklar, tahvil çıkarma ve diğer konularda 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

MADDE 34 – (1) 07/08/2015 tarihli 8879 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi Esas Sözleşmesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Ana statüye aykırı olmayan hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Ana Statüye aykırı olmamak üzere Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi'nin mevcut yönetmelik, yönerge ve sirküleri yenileri yürürlüğe girinceye kadar devam eder.

(2) Teşekkülün, bu Ana Statünün yayımlanmasından önce iştirak ettiği şirketlerdeki hukuki durumu ve Türk Ticaret Kanunu çerçevesindeki hakları geçerliliğini korumaya devam eder.

Yürürlük

MADDE 35 – (1) Bu Ana Statü Resmî Gazete'de yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36 – (1) Bu Ana Statü hükümlerini Türkiye Elektromekanik Sanayi Anonim Şirketi Yönetim Kurulu yürütür.

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM KARAR

BEDRETTİN YALÇIN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2014/16380
Karar Tarihi : 9/1/2018

Başkan : Engin YILDIRIM
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
Recai AKYEL
Raportör Yrd. : Gizem Ceren DEMİR KOŞAR
Başvurucular : 1. Bedrettin YALÇIN
2. Ercan YALÇIN
3. Erdal YALÇIN
4. Ergin YALÇIN
5. Erkan YALÇIN
6. Gülcan YALÇIN
7. Mehmet YALÇIN
8. Nurcan BİNGÖL
9. Saadet YALÇIN
10. Sinan YALÇIN
Vekili : Av. Rumet Agit ÖZER

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, kamuya ait binanın yıkılması sonucu meydana gelen ölüm olayı nedeniyle yaşama hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 16/10/2014 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüşünü sunmuştur.
7. Başvurucular, Bakanlık görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

9. 16/11/2010 tarihinde Muş'un Varto ilçesi Hüseyinoğlu köyünde ikamet etmekte olan ve olay tarihinde dokuz yaşında olan başvuruçular yakını E.Y., kamuya ait verici binasının yıkılması sonucu hayatını kaybetmiştir.

10. Tanık anlatımları ve bilirkişi raporundan anlaşılan ve soruşturma makamlarınca da kabul edilen şekliyle olayın meydana gelişi şu şekildedir: Başvuruçular yakını E.Y., arkadaşlarıyla birlikte köye yaklaşık beş yüz metre mesafede bulunan tek katlı betonarme metruk binanın içine yanında bir büyükbaş hayvanla (eşek) girmiştir. Bağlamaya çalıştığı hayvanın duvara çarpması sonucu bina çökmüş, çöken kolonlardan birinin altında kalan E.Y. hayatını kaybetmiştir.

11. Yıkılan binanın 1991-1992 yıllarında Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT) Van Başmüdürlüğü tarafından radar binası olarak yapıldığı ancak hiç kullanılmayarak 6/7/1999 tarihli ve 4397 sayılı Kanun gereği Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna (TRT) devredildiği, yapımından bugüne kadar binanın TRT ya da PTT tarafından kullanılmayarak atıl vaziyette bekletildiği anlaşılmaktadır.

12. Başvuruçular tarafından Varto Sulh Hukuk Mahkemesinde tespit davası açılmıştır. Anılan davada yapılan keşif sonrasında düzenlenen 12/4/2011 tarihli inşaat bilirkişisi raporunda; binanın deprem şartnamesine uygun inşa edilmediği, bina yapılırken zemin etüdünün yapılmadığı, kullanılan demirin ve kirişlerin binanın tabliyisini taşımaya elverişli olmadığı, binanın çatısı bulunmadığından tabliyede biriken karın eriyerek betonun çatlamasına ve demirin korozyona uğramasına sebep olduğu belirtilmiştir. Bilirkişi raporunda ayrıca binanın korumaya alınmadığı, bina çevresinde hiçbir uyarıcı işaret ya da levhanın bulunmadığı tespit edilmiştir.

13. Varto Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kazaya ilişkin soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma kapsamında müşteki ve tanık beyanları alınmış, ölü muayene tutanağı ve otopsi tutanağı düzenlenmiş, keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmıştır.

14. Dosya kapsamından ulaşılamayan ancak Bakanlık tarafından içeriği Anayasa Mahkemesine sunulmuş olan 20/4/2012 tarihli bilirkişi raporundan E.Y.nin annesi S.Y.ye kusur atfedilmesinin mümkün olmadığı kanaatinin bildirildiği anlaşılmaktadır. 10/5/2013 tarihli ek bilirkişi raporunda ise ceza sorumluluğu açısından kusur oranlarının tespitinin mümkün olmadığı belirtilmiştir.

15. Soruşturma kapsamında alınan 7/3/2014 tarihli bilirkişi kurulu raporunda ise köye 500-1000 metre mesafede bulunan ve 1992 yılında PTT tarafından yapılan verici binasının 1999 yılında 4397 sayılı Kanun ile TRT kurumuna devredildiği ancak uydu sistemleri devreye girdiği için TRT tarafından hiç kullanılmadığı, binanın ilk yapıldığında çevresinde tel örgü bulunduğu ancak binanın tel örgü, kapı ve pencere gibi müstemilatının zaman içinde üçüncü kişiler tarafından sökülerek içine girilebilir hâle getirilmiş olduğu tespit edilmiştir. Binanın inşaat tekniklerine aykırı olarak inşa edilmiş olduğu ancak bu hatalı inşanın dışarıdan çıplak gözle anlaşılmasının mümkün olmadığı, teknik bir inceleme sonucu tespit edilebileceği belirtilmiştir.

16. Anılan bilirkişi raporunda, yapı müteahhidinin binayı inşaat tekniklerine aykırı olarak inşa ettiği, bu nedenle kazadan asli sorumlu olduğu, binanın yapımında denetimle görevli PTT personelinin; binanın kapı, pencere, tel örgü gibi müstemilatın

sökülmesi neticesinde binanın giriş çıkışlara müsait hâle gelmiş olması nedeniyle bunları hurda amaçlı söken kimliği belirsiz üçüncü kişilerin; bir başkasına ait binaya yanında bulunan eşekle girerek hayvanın duvara çarpması sonucu binanın yıkılmasına sebep olan maktul E.Y.'nin kazada asli sorumlu oldukları kanaati belirtilmiştir. Raporunda ayrıca binanın kaza tarihinde maliki olan TRT'nin binayı kanun gereği devraldığı, bu Kurumun personelinin kazada kusurlarının bulunmadığı kanaati bildirilmiştir.

17. Varto Cumhuriyet Başsavcılığınca 31/7/2014 tarihinde, bina müteahhidinin ve binayı denetlemekle görevli PTT çalışanlarının kimliklerinin tespit edilemediği belirtildikten sonra söz konusu binaya büyükbaş hayvanla girerek hayvanın çarpması sonucu binanın yıkılmasına sebep olan maktul E.Y.'nin kendi kusuru nedeniyle ölümüne sebep olduğu, müteveffanın ve binayı tahrip eden şahısların eylemlerinin kaza ile PTT görevlileri ve yapı müteahhidinin cezai sorumluluğu arasındaki illiyet bağıntı kestiği, başkaca kusur yüklenebilecek kimse bulunmadığı gerekçeleriyle kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verilmiştir. Müteveffanın bakım ve gözetim yükümlülüğünü ihlal etme suçu yönünden ise anne hakkında kamu davası açılmasına yer olmadığına karar verilmiştir.

18. Başvurucuların kovuşturmayaya yer olmadığına dair karara karşı yaptıkları itiraz, Muş Sulh Ceza Hâkimliğinin 11/9/2014 tarihli kararıyla reddedilmiştir.

19. Başvurucular 16/10/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

20. Başvurucular ayrıca, binanın kaza tarihinde maliki olan TRT aleyhine 10/10/2001 tarihinde tazminat davası açmışlardır. Varto Asliye Hukuk Mahkemesinin 2/12/2014 tarihli kararıyla ceza soruşturması kapsamında alınan 7/3/2014 tarihli bilirkişi raporunda TRT'ye kusur atfedilmemiş olduğu gerekçesiyle başvurucuların tazminat talepleri reddedilmiştir.

21. Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 24/4/2017 tarihli kararıyla; ceza sorumluluğu ile tazminat sorumluluğunun farklı esaslara tabi olduğu, tarafların sorumluluklarını ve kusur oranlarını ayrı ayrı gösterecek şekilde Yargıtay denetimine uygun bir bilirkişi raporu alınarak hüküm kurulması gerektiği gerekçesiyle anılan karar bozulmuştur.

22. Bozma kararı sonrası yargılama sürecinin devam ettiği anlaşılmaktadır.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

23. 4397 sayılı Kanun'un 1. maddesi şöyledir:

“3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Anayasa Mahkemesinin 18.5.1990 tarihli ve E.1989/9, K.1990/8 sayılı kararıyla iptal edilmiş bulunan hükümleri uyarınca, T.C. Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne devredilen bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonları, program linkleri, TV yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler (uyduuplinkleri ile Türksat ve diğer uydu sistemlerine ait transponderler ve karasal program linkleri hariç), bunlara ait taşınır ve taşınmaz mallar, her türlü teçhizat, yedekler, enerji nakil hatları, antenler, mefruşat, araç ve gereçler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunan her türlü taşınır vetaşınmaz mallar ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketinin

devir tarihinden sonra radyo ve televizyon için edindiği istasyonlar, münhasıran bu istasyonlar ile ilgili hizmetlere ait televizyon ve radyo yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler, program linkleri, enerji nakil hatları, antenler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş veya 23.6.1999 tarihine kadar siparişi verilerek taahhüde bağlanmış bulunanlar da dahil olmak üzere her türlü taşınır ve taşınmaz mallar 31.12.1999 tarihine kadar, net aktif değeri (katma değer vergisi dahil) Hazine tarafından karşılanmak üzere Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilir...

...”

B. Uluslararası Hukuk

24. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "*İnsan haklarına saygı yükümlülüğü*" kenar başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Yüksek Sözleşmeci Taraflar kendi yetki alanları içinde bulunan herkesin, bu Sözleşme'nin birinci bölümünde açıklanan hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlarlar."

25. Sözleşme'nin "*Yaşam hakkı*" kenar başlıklı 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

"Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur..."

26. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarında, Sözleşme'nin 2. maddesinin ilk cümlesinin devletin yalnızca kasti ve hukuka aykırı olarak ölüme sebebiyet vermekten kaçınmasını değil aynı zamanda devletlerin egemenlik yetkileri içinde bulunan kişilerin yaşamlarını korumak için gerekli tedbirleri almalarına dair devletlere pozitif yükümlülük yüklediği de hatırlatılmaktadır (*L.C.B/İngiltere*, B. No: 23413/94, 9/6/1998, § 36).

27. AİHM'e göre Sözleşme'nin 2. maddesi, devletin sorumluluğunu gerektirebilecek şartlar altında can kaybının bulunduğu durumlarda devlete elindeki tüm imkânları kullanarak yaşama hakkını korumak için oluşturulan yasal ve idari çerçevenin gereği gibi uygulanmasını ve bu hakka yönelik ihlallerin durdurulup cezalandırılmasını sağlayacak yeterli yargısal veya diğer tedbirleri alma görevi yüklemektedir (*Osman/İngiltere*, B. No: 23452/94, 28/10/1998, § 115; *Paul ve Audrey Edwards/İngiltere*, B. No: 46477/99, 14/3/2002, § 54). Mahkeme, bu yükümlülüğün -kamusal olsun veya olmasın- yaşama hakkının tehlikeye girebileceği her türlü faaliyet bakımından da geçerli olduğu kanaatinde (*Öneriyıldız/Türkiye [BD]*, B. No: 48939/99, 31/11/ 2004, § 71).

28. AİHM; *Ciechonska/Polonya* (B. No: 19776/04, 14/6/2011, § 67) kararında devletin yaşama hakkını güvence altına alma görevinin kamuya açık alanlarda bireylerin güvenliğini sağlamaya yönelik makul tedbirler almayı ve ciddi bir yaralanma ya da ölüm olayının yaşanması durumunda olayların tespit edilmesi, hatalı kişilerin sorumlu tutulması ve mağdura uygun telafinin sağlanması bakımından yeterli nitelikteki yasal yolların mevcut olduğunu güvence altına alan etkili ve bağımsız bir adli sisteme sahip olmayı kapsadığını kaydetmiştir.

29. Ancak AİHM'e göre Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamında yetkililerin pozitif yükümlülükleri mutlak/koşulsuz değildir. Yaşama yönelik varsayılan her tehdit, yetkilileri riski önlemek için özel önlemler almaya zorlamaz. Özel önlemler alma yönünde bir görev, sadece yetkililerin yaşama yönelik gerçek ve yakın bir riskin

bulduğunu bildikleri ya da bilmeleri gerektiği ve yetkililerin durum üzerinde belirli derecede hâkimiyetlerinin bulunduğu hâllerde ortaya çıkar (*Finogevov ve diğerleri/Rusya*, B. No: 18299/03 ve 27311/03, 20/12/2011, § 209).

30. Diğer taraftan söz konusu pozitif yükümlülük, modern toplumların güvenliğini sağlamadaki zorlukları, insan davranışlarının öngörülemezliğini ve belirli bir faaliyete ilişkin tercihlerin önceliklere ve kaynaklara göre yapılması gerektiğini akılda tutarak yetkililere imkânsız veya aşırı bir sorumluluk yüklemeyecek şekilde yorumlanmalıdır (*Finogevov ve diğerleri*, § 209; *Makaratzis/Yunanistan*, B. No: 50385/99, 20/12/2004, § 69).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

31. Mahkemenin 9/1/2018 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucuların İddiaları ve Bakanlık Görüşü

32. Başvurucular; binanın yıkılmasında kusur ve ihmalleri bulunan şüpheliler hakkında yürütülen soruşturmanın sonuçsuz kalması nedeniyle yaşama hakkı, adil yargılanma hakkı ile etkili başvuru haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. Başvurucular ayrıca ölüm olayında sorumluluğu bulunanların tespit edilerek cezalandırılmamış olmaları nedeniyle kendilerine yönelik olarak da kötü muamele yasağının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

33. Bakanlık görüşünde, başvurucular tarafından TRT aleyhine açılan tazminat davasının devam ediyor olması nedeniyle başvuru yollarının tüketilip tüketilmediği hususunun değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

B. Değerlendirme

34. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" kenar başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

35. Anayasa'nın "*Devletin temel amaç ve görevleri*" kenar başlıklı 5. maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Devletin temel amaç ve görevleri, ... Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaştırmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."

36. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16).

37. Anayasa'nın 36. ve 40. maddelerinde güvence altına alınan adil yargılanma ve etkili başvuru hakları ile bağlantı kurularak başvurucular tarafından ileri sürülen iddiaların yaşama hakkı kapsamında olduğu değerlendirilmiş olup söz konusu iddialara ilişkin inceleme de bu çerçevede yapılmıştır.

38. Başvurucular ayrıca ölüm olayında sorumluluğu bulunanların tespit edilerek cezalandırılmamış olmaları nedeniyle kendilerine yönelik olarak da kötü

muamele yaşağının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerse de yaşama hakkı yönünden yapılan incelemenin doğası gereği ölenin yakınları tarafından yapılan başvuruda, meydana gelen ölüm olayına ilişkin sorumluların tespiti ve giderimin sağlanmasına yönelik yükümlülükler yönünden yaşama hakkı kapsamında inceleme yapılacak olması nedeniyle başvurucuların anılan iddialarının ayrıca değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

39. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ancak ihlale yol açtığı ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal nedeniyle güncel ve kişisel bir hakkı doğrudan etkilenenlerin bireysel başvuru hakkına sahip oldukları kurala bağlanmıştır. Yaşama hakkının doğal niteliği gereği, yaşamını kaybeden kişi açısından bu hakka yönelik bir başvuru ancak yaşanan ölüm olayı nedeniyle ölen kişinin mağdur olan yakınları tarafından yapılabilecektir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, B. No: 2012/752, 17/9/2013, § 41). Başvuru konusu olayda başvurucular ölen kişinin annesi, babası ve kardeşleridir. Bu nedenle başvuru ehliyeti açısından bir eksiklik bulunmamaktadır.

40. Başvurucular tarafından TRT aleyhine açılmış olan tazminat davasının devam ettiği anlaşıldığından başvuru yollarının tüketilip tüketilmediği hususunun değerlendirilmesi gerekmekte ise de somut başvuru açısından anılan meselenin başvurunun esasına ilişkin yapılacak inceleme ile yakından ilişkili olması nedeniyle başvuru yollarının tüketilmesi koşulunun esas incelemesi ile birlikte değerlendirilmesine karar verilmiştir.

41. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan yaşama hakkının ihlal edilmesine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Genel İlkeler

42. Anayasa'nın 17. maddesinde düzenlenen yaşama hakkı, Anayasa'nın 5. maddesiyle birlikte değerlendirildiğinde devlete negatif yükümlülükler yanında pozitif yükümlülükler de yükler (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 50).

43. Pozitif yükümlülükler kapsamında devletin yetki alanında bulunan tüm bireylerin yaşama hakkını kamu görevlilerinin, diğer bireylerin ve hatta kişinin kendi eylemlerinden kaynaklanabilecek risklere karşı koruma ödevi vardır. Devlet, öncelikle yaşama hakkına yönelen tehdit ve risklere karşı caydırıcı ve koruyucu yasal düzenlemeler yapmalı; bununla da yetinmeyerek gerekli idari tedbirleri almalıdır. Bu ödev ayrıca bireyin yaşamını her türlü tehlike, tehdit ve şiddetten koruma yükümlülüğünü de içerir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 51).

44. Devletin sorumluluğunu gerektirebilecek şartlar altında can kaybının gerçekleştiği durumlarda kamu makamlarının Anayasa'nın 17. maddesi gereğince öncelikle yetkileri dâhilinde tüm imkânları kullanarak yaşama hakkına yönelen tehdit ve risklere karşı etkili yasal ve idari tedbirleri oluşturmaları gerektiği ifade edilmelidir. Bu kapsamda anılan yasal ve idari tedbirler, yaşama hakkına yönelik ihlalleri durdurmayı ve gerektiğinde failerin cezalandırılmasını sağlayacak nitelikte olmalıdır. Bu yükümlülük, yaşama hakkının tehlikeye girebileceği her durum bakımından geçerlidir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 52).

45. Öte yandan yaşama hakkının gerektirdiği pozitif yükümlülüklerin yerine getirilmesi kapsamında alınacak tedbirlerin belirlenmesi, idari ve yargısal makamların takdirinde olan bir husustur. Hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması adına pek çok yöntem benimsenebilir ve mevzuatta düzenlenmiş herhangi bir tedbirin yerine getirilmesinde başarısız olursa bile pozitif yükümlülükler diğer bir tedbir ile yerine getirilebilir (*Bilal Turan ve diğerleri*, B. No: 2013/2075, 4/12/2013, § 59).

46. Bir kişinin yaşamına yönelik gerçek ve yakın bir tehlikenin bulunduğu kamu makamlarınca bilindiği ya da bilinmesi gerektiği durumlarda makul ölçüler çerçevesinde kamu makamlarının bu tehlikenin gerçekleşmesini önleyebilecek şekilde önlem alması gerekir. Ancak özellikle insan davranışlarının öngörülemezliği, öncelikler ve kaynaklar değerlendirilerek yapılacak işlem veya yürütülecek faaliyet tercihi dikkate alındığında pozitif yükümlülük kamu makamları üzerinde aşırı yük oluşturacak şekilde yorumlanamaz (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 53).

47. Bununla birlikte anılan makamların tehlike içeren faaliyetleri yürütürken insan davranışlarına ilişkin öngörülerinde çocukları ve özel korunmaya muhtaç olan diğer kişileri özellikle dikkate almaları ve buna göre belirleyecekleri elverişli idari tedbirleri derhâl uygulamaya koymaları gerekmektedir. Başka bir deyişle kamu makamları, kişilerin yaşamının ve vücut bütünlüklerinin korunması için gerekli tedbirleri alırken özel korunmaya muhtaç kişileri de dikkate alarak davranmalıdır (*Hüseyin Münüklü*, B. No: 2014/5973, 13/9/2017, § 64).

48. Dolayısıyla devletin yaşamı koruma yükümlülüğü açısından yapılacak olan değerlendirmelerde çocuklar, bedensel veya zihinsel engelliler ya da benzeri durumda olan diğer kişilerin durumlarını dikkate alması gerekmektedir (*Hüseyin Münüklü*, §§ 63, 65).

49. Öte yandan devletin yaşamı korumaya ilişkin yükümlülüğü, tehlikeye karşı aşırı tedbirsiz davranan kişiler bakımından da sınırsız bir şekilde söz konusu olamaz. Ayrıca bu yükümlülük her durumda ve koşulda tehlikeye karşı mutlak bir güvenlik sağlamayı da garanti etmez. Bununla birlikte kamusal makamların gerekli güvenlik tedbirlerini almaları gerekirken almamaları hâlinde özellikle korunmaya özel muhtaç kişilerin bu tedbirsizliğinin anılan makamların sorumluluklarını tamamen ortadan kaldırmayacağı da belirtmek gerekir (*Hüseyin Münüklü*, § 67).

50. Devletin yaşama hakkı kapsamındaki pozitif yükümlülüklerinin ayrıca usule ilişkin bir yönü de bulunmaktadır. Devletin yaşama hakkı kapsamındaki pozitif yükümlülüklerinin usule ilişkin yönü, doğal olmayan her ölüm olayının sorumlularının belirlenmesini ve gerekiyorsa cezalandırılmasını sağlayabilecek etkili bir soruşturma yürütülmesini gerektirmektedir. Yürütülecek bu soruşturmanın temel amacı, yaşama hakkını koruyan hukukun etkili bir şekilde uygulanmasını ve kamu görevlilerinin müdahalesiyle veya onların sorumlulukları altında meydana gelen ya da diğer bireylerin fiilleriyle gerçekleşen ölümler nedeniyle ilgililerin hesap vermelerini sağlamaktır (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 54).

51. Yaşama hakkına ilişkin usule yönelik bu yükümlülük olayın niteliğine bağlı olarak cezai, hukuki ve idari nitelikte soruşturmalarla yerine getirilebilir. Kasten veya kötu muamele sonucu meydana gelen ölüm olaylarında Anayasa'nın 17. maddesi gereğince devletin sorumluların tespitini ve cezalandırılmalarını sağlayabilecek nitelikte bir cezai soruşturma yürütme yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu tür olaylarda idari

soruşturmalar ve tazminat davaları sonucunda idari bir yaptırım veya tazminata hükmedilmesi, ihlali gidermek ve dolayısıyla mağdur sıfatını ortadan kaldırmak için yeterli değildir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 55).

52. Kasıtlı olmayan fiiller nedeniyle meydana gelen ölüm olaylarına ilişkin soruşturma yükümlülüğü açısından farklı bir yaklaşım benimsenebilir. Bu kapsamda yaşama hakkının veya vücut bütünlüğünün ihlaline kasten sebebiyet verilmediği durumlarda pozitif yükümlülük her olayda mutlaka ceza davası açılmasını gerektirmez. Mağdurlara hukuki, idari hatta disiplinle ilgili hukuk yollarının açık olması yeterli olabilir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 59).

53. Bununla birlikte kasıtlı olmayan fiiller nedeniyle meydana gelen ölüm olaylarında kamu makamlarının muhakeme hatası, dikkatsizliği aşan bir kusuru olduğu veya olası sonuçların farkında olmalarına rağmen söz konusu makamların kendilerine verilen yetkiler kapsamında tehlikeli bir faaliyet nedeniyle oluşan riskleri bertaraf etmek için gerekli ve yeterli önlemleri almadığı durumlarda -ilgili diğer hukuk yollarına başvurmuş olsalar dahi- kişilerin hayatının tehlikeye girmesine neden olanlar hakkında bir ceza soruşturması yürütülmesi gerekir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 60).

54. Diğer taraftan ceza soruşturmasının amacı yaşama hakkını koruyan hukukun etkili bir şekilde uygulanmasını ve sorumluların hesap vermesini sağlamak olmakla birlikte bu yükümlülük kesin olarak bir sonuç elde etmeyi değil uygun araçların kullanılmasını gerektirir. Anayasa'nın 17. maddesi, başvuruculara üçüncü kişileri bir suç nedeniyle yargılatma ya da cezalandırma hakkı vermediği gibi devlete tüm yargılamaları mahkûmiyetle sonuçlandırma ödevi de yüklemes (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 56).

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

55. Başvuruya konu olayda, başvurucuların yakını E.Y.nin dokuz yaşında bir çocukken ikamet etmekte olduğu köye yaklaşık beş yüz metre mesafedeki verici binasının üzerine çökmesi sonucu hayatını kaybettiği hususu başvurucuların iddiaları ve soruşturma makamlarının kabulü ile sabittir.

56. Meydana gelen ölüm olayına ilişkin öncelikle kamu makamlarının sorumlulukları ile bireylerin tehlikeye karşı tedbirli davranma yükümlülükleri yönünden bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

57. Anılan bina, 1992 yılında PTT tarafından yaptırılan ve kaza tarihinden on bir yıl önce 1999 yılında bir kanun hükmüyle TRT'ye devredilmiş olan bir kamu binasıdır. Binanın inşaatı bir kamu kurumu tarafından yaptırılmış olup kişilerin yaşamı ve vücut bütünlüklerinin korunması noktasında kamu makamlarının söz konusu binayı teknik gerekliliklere uygun ve güvenli şekilde inşa etme yükümlülüğü bulunmaktadır.

58. Sonraki süreçte ise kamu idarelerinin kendilerine ait binaların her türlü bakım ve onarımını yapma, kişilerin yaşamı ve vücut bütünlüklerinin korunması noktasında risk oluşturup oluşturmadığını değerlendirme ve tehlike arz eden binaları gerekirse yıkma yükümlülüğü bulunmaktadır.

59. Somut olayda binanın yapım aşamasında inşaat tekniklerine uygun imal edilmediği, kullanılan malzeme ve tekniğin binanın tabiyesini taşımaya elverişli olmadığı tespit edilmiştir. Binanın yapımından sonraki süreçte ise çevresel koşullara karşı dayanıksız inşa edilmiş olması nedeniyle binanın yıprandığı, ayrıca binanın dış müştemilatının üçüncü kişilerce sökülmesi nedeniyle rahatlıkla içine girilebilir hâle geldiği, anılan süreçte kamu makamları tarafından binanın bakımı, denetimi ve gözetiminin gerçekleştirilmediği anlaşılmaktadır. Açıklanan şekilde söz konusu kamu

binasının kişilerin yaşamı ve vücut bütünlükleri üzerinde risk oluşturduğu anlaşılmaktadır.

60. Anılan tespitten sonra yerleşim yerine yakın bir mesafede bulunan binanın yıkılma tehlikesi karşısında bireylerin tehlikeye karşı tedbirli davranma yükümlülüklerine uygun davranıp davranmadıkları değerlendirilmelidir.

61. Yapılan incelemelerde bina ve çevresinde hiçbir uyarıcı levha ya da işaret bulunmadığının tespit edildiği anlaşılmaktadır. Düzenlenen bilirkişi raporunda ise binanın inşaat tekniklerine uygun yapılmamış olduğunun ancak teknik bir inceleme ile anlaşılacağı, dışarıdan çıplak gözle bu hususun anlaşılmasının mümkün olmadığını belirtmiştir. Bu durumda bölgede yaşayanlardan söz konusu binanın yıkılma riski içerdiğini bilmelerinin ve bu riske karşı tedbirli davranmalarının beklenemeyeceği açıktır.

62. Gerek müteveffanın dokuz yaşında bir çocuk olması nedeniyle yetişkinlerin sahip olduğu muhakeme yeteneğine sahip olmadığı gerekse öngörülemeyen bir risk karşısında bireylerden tedbirli davranmalarının beklenemeyeceği hususları karşısında müteveffanın binaya bir büyükbaş hayvanla (eşek) girmiş olmasının kamusal makamların gerekli tedbirleri almamış olmalarından kaynaklanan sorumluluklarını ortadan kaldırmadığı değerlendirilmektedir.

63. Sonuç olarak somut olayda bir kamu kurumu tarafından yaptırıldığı sırada inşaat tekniklerine aykırı olarak inşa edilmiş verici binasının daha sonraki süreçte kullanılmaması nedeniyle bakım ve onarım faaliyeti de gerçekleştirilmeden harabe şeklinde bırakıldığı, anılan binanın bölgede yaşayanların yaşamına yönelik kamu makamları tarafından öngörülebilecek gerçek ve yakın bir tehlike oluşturduğu, kamu makamlarının bu tehlikeyi önleyebilmek için makul ölçüler çerçevesinde kendilerinden beklenebilecek herhangi bir tedbiri almadıkları anlaşılmaktadır.

64. Öte yandan somut olay, yaşama ilişkin etkili yargısal korumamın sağlanıp sağlanmadığı bakımından da değerlendirilmelidir. Olaya ilişkin iki farklı adli süreç bulunmaktadır. Bunlardan ilki başvuru sahiplerinin bireysel başvuruya konu ettikleri ceza soruşturmasıdır. Anılan soruşturma kapsamında somut olayın gerçekleşme koşullarının tespit edildiği anlaşılmaktadır. Bilirkişi raporuna göre kazada asli sorumlulukları bulunan yapı müteahhidi ve binanın yapımı sırasında denetim görevi bulunan PTT personelinin kimliklerinin belirlenemediği anlaşılmaktadır.

65. Yürütülen soruşturma sonucunda müteveffanın ve üçüncü kişilerin davranışlarının kamu makamlarının sorumlulukları ile kaza arasındaki nedensellik bağımlı ortadan kaldırdığı gerekçesiyle kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiği anlaşılmaktadır. Anılan değerlendirmede, kamu makamlarının sorumlulukları ile tehlikenin bireyler için öngörülemezliği ve çocuklar gibi özel korumaya muhtaç kişiler yönünden alınması gereken tedbirlerin dikkate alınmadığı görülmektedir.

66. Son olarak başvuru sahipleri tarafından TRT aleyhine açılmış olan ve altı yılı aşkın süredir devam eden tazminat davasının başvuruya etkisini değerlendirmek gerekmektedir. Dosya kapsamında yer alan ve bireysel başvurunun incelenmesinde de dikkate alınan, iki inşaat mühendisi ve bir hukukçudan oluşan bilirkişi kurulu raporuna göre, ölüm olayına sebebiyet veren bina inşaat tekniklerine aykırı olarak tabliyye taşımaya elverişli olmayan şekilde inşa edilmiştir. Gerek soruşturma aşamasında gerekse bireysel başvuru incelemesi aşamasında kamu makamları tarafından anılan tespitlere yönelik bir itirazda bulunulmamış ve bu tespitini aksini gösterecek bir veri sunulmamıştır.

67. İnşaat tekniklerine aykırı olarak inşa edilen ve bu tarihten itibaren bireylerin fiziksel bütünlükleri yönünde ciddi tehlike oluşturduğu anlaşılan binanın bundan sonraki süreçte de her an yıkılabilecek zayıflıkta olduğunun ilgili kamu makamları tarafından bilinmesi gereken bir durum olması karşısında ölüm olayının basit bir muhakeme hatası ya da dikkatsizlik sonucu meydana geldiğinin söylenmesi bu aşamada mümkün gözükmemektedir.

68. Bölgede yaşayan, özellikle küçükler gibi yetişkinlerin sahip olduğu muhakeme yeteneğine sahip olmayan savunmasız kişilerin yaşamının açıkça tehlikeye atılmasına ilişkin sorumlulukları bulunanlar hakkında yalnızca tazminata hükmedilmesinin devletin bu tür bir olaya ilişkin etkili yargısal koruma sağlaması yükümlülüğü bakımından yeterli olmayacağı, devletin bu olaya göstereceği yargısal tepkinin benzer olayların yaşanmaması bakımından da önem taşıdığı değerlendirilmektedir.

69. Bu durumda TRT aleyhine devam eden tazminat davasının başvuru yollarının tüketilmesi ve etkili yargısal koruma sağlama gereklilikleri yönünden somut başvuruya etkisi olmadığı sonucuna varılmıştır.

70. Açıklanan nedenlerle Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşama hakkına ilişkin koruma yükümünün ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

71. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvuruçunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuruçuyu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

72. Başvuruçular soruşturmanın yenilenmesi ile maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuşlardır.

73. Somut başvuruda yaşama hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

74. İhlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunduğundan kararın bir örneğinin yeniden yargılama (soruşturma) yapılmak üzere Varto Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

75. Yaşama hakkının ihlali nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle ve yargılamanın yenilenmesi ile giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvuruçulara müştereken net 40.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

76. Anayasa Mahkemesinin maddi tazminata hükmedebilmesi için başvurucuların uğradıklarını iddia ettikleri maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmalıdır. Başvurucuların bu konuda herhangi bir belge sunmamış olması nedeniyle maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

77. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,60 TL harç ve 1.980 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.186,60 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Yaşama hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşama hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin yaşama hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama (soruşturma) yapılmak üzere Varto Cumhuriyet Başsavcılığına GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvuruculara net 40.000 TL manevi tazminat MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

E. 206,60 TL harç ve 1.980 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.186,60 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurucuların Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 9/1/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Recai AKYEL